

Serie nouă
ianuarie 2014

1

(CL)
36 pagini
10 lei

Am

MUZICALĂ

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

Din sumar:

***Concursul "Paul Constantinescu"
Faust la ONB
O nouă creație Dan Dediu
Premiile Forumului Muzical Român
Adio, Titus Munteanu!
Portret Claudia Daniela Nacu***

În imagine:
Theo Rose

Cauză, efect

Liviu DĂNCEANU

Într-un fel, memoria este o reorganizare în spiritul libertății a ceea ce destinul a organizat odată sub constrângerea împrejurărilor. Ea seamănă cu o oglindă care, după ce a primit imaginile obiectelor și fenomenelor înconjurătoare, capătă viață și le dispune într-o nouă ordine și o nouă consistență. Cu suavitate și curtoazie memoria caligrafiază trecutul, dovedindu-se un fidel curtean al fiecăruia dintre noi. Absența memoriei ar face din trecut o prăpastie fără fund, un abis de ne umplut.

La rândul ei, imaginația pare a fi deopotrivă mama speranței și a iluziei. Ca un ochi al sufletului, ea exprimă puterea sintetică a spiritului de a-și extinde, dincolo de orice limită sau constrângere, viziunile-i lăuntrice. Datorită imaginației viitorul se transformă într-un loc comod unde poți să-ți pui visele. De multe ori însă imaginația se constituie într-o matrice a lucrurilor al căror mormânt e însăși memoria. O memorie ce adăpostește îndeobște emoții mai vii, mai puternice decât cele pe care imaginația le poate plăsmui. Când rememorăm o muzică oarecare, sensibilitatea-i se revarsă zdravăn asupra afectului nostru, în vreme ce atunci când ne închipuim, improvizând la pian, o nouă muzică nu putem păstra fermă și constantă pentru o perioadă mai lungă de timp încărcătura emoțională.

Totodată, imaginația sonoră nu este mărginită la ordinea și forma surselor (propriu-zis muzicale sau extramuzicale) originare, afirmând o infinită capacitate de primenire, pe când memoria este într-un fel silită de coerența și coeziunea evenimentelor sonore dintr-un anume opus, fiind îngădită în puțină de variație. Carevasăzică, memoria are sens. Imaginația – doar semnificație. Bunăoară, formele simetrice (sonată, rondo, lied, fugă), ca arhitecturi sonore situate în siajul realismului, bazate pe o convenabilă și previzibilă dezvoltare a substanței muzicale, țin mai curând de logica memoriei, cu principala ei funcție care constă nu în a păstra ideile pur și simplu, ci ordinea și poziția lor. De cealaltă parte se află formele accidentate, aferente zonei oniricului, incomode și imprevizibile, tributare libertății pe care și-o asumă imaginația de a modifica structurile sonore și orânduiala lor. Născocirile în planul narațiunii sonore ce populează unele lucrări ale lui Aurel Stroe ori Costin Mioreanu, în care schema formei este cu totul bulversată, demonstrează, fără îndoială, această libertate. Și mai probează ceva: prioritatea pe care acești compozitori o acordă imaginației. O imaginație care poate separa toate ideile și le poate aglutina din nou în orice distribuție dorește autorul.

Dar, dacă fantezia creatoare nu ar fi călăuzită de anumite principii care să îi asigure într-o oarecare măsură

Photo: Mihai Cosma © 2010

conformitatea și legitimitatea, atunci totul s-ar transforma într-un joc „dada” ori într-un Freieszusammenspiel de esență aleatoare. În mod paradoxal, imaginația se întâlnește cu memoria, și una și cealaltă recurgând la tipuri de relații procesuale, prin care ideile să fie apte de a se asocia sau datorită cărora o idee să poată introduce o altă idee în chipul cel mai natural cu putință.

Împrumutând terminologia specifică cineticii muzicale, apreciem memoria ca fiind o dezvoltare prin eliminare, iar imaginația o dezvoltare prin augmentare, amintirea și fantezia

fiind extremele unui centru identificabil timpului prezent. Și nu e nici o mirare că ele comportă aceleași tipuri de relații procesuale, care nu trebuie, nicidecum, să fie considerate drept conexiuni indisolubile, ci doar forțe blânde care se impun firesc și care induc imaginilor sonore aspirația de a se uni în entități complexe.

(Continuare în pag. 2)

DIN SUMAR

Premieră Dan Dediu	2
Concursul P. Constantinescu	3
Tineri muzicieni niponi	6
“Faust” La ONB	4-5
Vedete la Operă	6-7
Recital la Ateneu	8
Vioara lui Enescu la Sala Radio	10
Corul Symbol	14-15
Gala Premiilor FMR	18
Adio, Titus Munteanu!	19
Portret Claudia Daniala Nacu	20
Serbările iernii	22-24
Superlativele VIP	25
Femina	26-27
Formațiile noastre	32-33

Dan Dediu - Conversații concertante

Grigore CONSTANTINESCU

În recentul program al Orchestrei Naționale Radio, dirijat de Tiberiu Soare, am avut șansa să asistăm la o primă audiție absolută, semnată Dan Dediu – **Tripul concert pentru Flaut, Clarinet, Violoncel și "Febra"**. Formula triplului, aleasă de compozitor, este destul de rar prezentă în literatura concertantă, căci problematica ce o caracterizează poate fi, neîndoios, "capricioasă". Potrivindu-și ideile după tiparul mai multor individualități, compozitorul s-a îndreptat către o desfășurare dialogată în care factura narativă precumpănește, asigurând desfășurarea activă a discursului sonor. Pe de o parte, asistăm la "discuțiile" flautului cu clarinetul - întrebări, răspunsuri, cuplaje sau paralelisme; pe de altă parte, inițiatorul întâlnirii și relațiilor solistice, după teluricul ecou de tutti orchestral inițial, este violoncelul, care intervine cu monologuri, replici și comentarii. Despre ce? În detaliile despre lucrare, pe care nu le expunem decât succint aici, Dan Dediu marchează cu trei subtitluri etapele comportamentelor sonore din cele trei mișcări ale lucrării: *Delirium; Mirages; Paranoia*. Plasate sub titlul generic al concertului, *Febra*, asemenea detalii propun ascultătorului să rezolve singur misterul.

Lucrare de mai mare amploare, acest **Tripul concert** ne dovedește că Dan Dediu imaginează adesea în creațiile sale asemănări cu un proiect de teatru muzical, integrabil chiar și în genurile simfonice. Poate reprezenta ideea aceasta o soluție de desfășurare? Desigur, căci de aici se naște interesul interpreților sau ascultătorilor. Pentru cei dintâi, de a arăta ce pot; pentru cei care ascultă, de a descoperi "ce se întâmplă". În ambele ipostaze, "fapta componistică" există. Urmărind mersul muzicii, am descoperit treptat evenimente complexe care, odată expuse, revin leitmotivic, variațional, alternându-se cu arta decorului panoramic, mai mult sau mai puțin întâmplător, dar menit să asigure spațiul narațiunii. Revenind, proiecțiile personalizate ritmic, timbral, aparțin rosturilor de atmosferă, cum ar fi sugestiile temperamentale ale valsului, dar și trimiterile la simboluri fixe, - un reper poate fi motivul din "Sonata lunii" de Beethoven. Acestea intervin schimbând sensurile pe o traiectorie evolutivă. Nici perdeaua

sonoră a cortinei ce se ridică, la început, dezvăluind scena, nu-și pierde sensul, odată cu apropierea de final. Dimpotrivă, ea semnaleză consumarea acțiunii care poate fi învecinată ca gen cu o *dramma per musica*. Ca să stărnim interesul ascultătorului virtual, merită citat finalul spuselor compozitorului despre narațiunea la care am asistat: „O cvartă perfectă ascendentă, imagine a paznicului înfricoșător al lui Kafka sau a "Comandorului" din opera **Don Giovanni** de Mozart străjuiește finalul, în care cei trei soliști sunt absorbiți ca într-un malaxor implacabil. Vocea de Dincolo anihilează inevitabil toată devenirea de până atunci. Metafizicul își ia tainul și ne lasă perplecși.”

Desigur, gândindu-și muzica, autorul și-a ales interpretii, din perspectivă regizorală, soliști care s-au comportat pe scenă conform indicațiilor partiturii. Trei maeștri care și ei îl cunosc bine pe autor au venit, fiecare, cu însușirile lor caracteristice. Ion Bogdan Ștefănescu are atu-urile unei sensibilități poetice potrivite cu "Flautul de aur", fără a se lipsi de eficacitatea unor priviri ironice. La Clarinet, Emil Vișenescu

joacă un rol caracteristic spritualității sale, cu reacții imediate, menținând cu eficacitate *desigul* coloristic original. "Vecinul" suflătorilor, Răzvan Suma, nu-și uită tradiția romantică a Violoncelului său, ilustrând plastic stările sentimentale ce-l animă în idee și trăire. Mâna "vrăjitorului", altfel spus dirijorul Tiberiu Soare, distribuie intrările, prezențele, relațiile și ieșirile din scenă ale actorilor acestei conversații concertante, cu siguranța fantezistă a istoriei genului, venind de la clasici, pe un traseu al memoriei ce ajunge la contemporani. Este **Tripul concert** o surpriză binevenită pentru public? Cred că răspunsul, după măsura aplauzelor finale, poate fi considerat favorabil. O muzică de maestru, bine primită, care se ține minte, fără îndoială.

Cauză, efect

(Urmare din pag. 1)

Astfel, există trei tipuri de relații: a) de asemănare; b) de contiguitate; c) de tipul cauză-efect. Este limpede că, în actul creației

componistice, imaginația, dar și memoria trec lesne de la o idee la oricare alta care i se aseamănă și că această calitate singură reprezintă o legătură, o asociere suficientă. Tot de domeniul evidenței este și faptul că imaginația și memoria își selectează traseele ideatice pe baza criteriului buneii vecinătăți, adică a contiguității. Cât despre înlănțuirile efectuate grație relației dintre cauză și efect este suficient să observăm

că nu există vreo altă legătură care să înfăptuiască în imaginație ori în memorie corelări mai trainice și care să procedeze în așa fel încât o idee muzicală să cheme imperios o altă idee cu scopul înfrățirii lor. Iar dacă efectul este întotdeauna sclavul cauzei, cauza mărturisește mereu ceva din eroismul efectului.

Liviu DĂNCEANU

Un incontestabil eveniment: Concursul Național de Interpretare și Creație Muzicală „Paul Constantinescu”, ediția a XIX-a

Al. I. BĂDULESCU

Continuând o importantă tradiție, în zilele de 13-16 decembrie la Ploiești a avut loc cea de-a XIX-a ediție a Concursului Național de Interpretare și Creație Muzicală „Paul Constantinescu”, prestigioasă manifestare muzicală organizată de către Muzeul memorial „Paul Constantinescu” împreună cu Filarmonica „Paul Constantinescu”, cu sprijinul direct și generos al Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, Consiliul Județean Prahova, Prefecturii, Primăriei Municipiului Ploiești, Direcției Județene pentru Cultură și Patrimoniul Național Prahova. Parteneri principali: Centrul de Excelență al UNMB, Liceul de Artă „Carmen Sylva” Ploiești și Clubul Rotary Ploiești.

În alocuțiunea sa, prof.dr. Al.I. Bădulescu-directorul concursului a prezentat asistenței o interesantă istorie a acestei manifestări muzicale de referință ce poartă numele unui muzician de geniu **Paul Constantinescu**, de la a cărui trecere - prematură și fulgerătoare în eternitate - s-au împlinit, la 20 dec., o jumătate de veac. În aceeași zi se împlinesc 20 de ani de la înființarea muzeului memorial ce poartă numele acestui ilustru muzician. Apoi, vorbitorul a prezentat întregii asistențe membrii celor cinci jurii ale concursului, cu principalele date ale vieții și excepționala lor activitate în domeniul artei interpretative, activității științifice și universitare, precum și în universul creației muzicale.

Concursul a fost deschis celor mai talentați elevi și studenți de la școlile gimnaziale, liceele și facultățile de muzică din țară și Republica Moldova, care studiază vioara, violoncelul, pianul, canto clasic și compoziția muzicală.

Juriile de specialitate din cadrul fiecărei secții a concursului au fost alcătuite din personalități marcante ale

artei interpretative și creației muzicale românești, cadre didactice de la Universitatea Națională de Muzică București: **prof.univ.dr. Șerban Dimitrie Soreanu (președinte-Secția pian)**, **prof.univ.dr. Octavian Rațiu (președinte Secția vioară)**, **prof.univ.dr. Silvia Voinea, soprană**

(președinte Secția canto), prof.univ.dr. Marin Cazacu (președinte Secția violoncel), prof.univ.dr. Dan Buciu (președinte Secția compoziție). Din jurii au mai făcut parte: **prof.univ.dr. Gabriel Croitoru, lect.univ.dr. Ioana Croitoru și dirijorul Radu Postăvaru (Secția vioară), conf.univ.dr. Carmen Manea și lect.univ.dr. Sanda Hirlav Maistorovici (Secția pian), prof.univ.dr. Mihai Cosma și conf.univ. Olimpia Urs, soprană (Secția canto), prof. Anca Vartolomei (Secția violoncel), prof.univ.dr. Dan Dediu și prof.univ.dr. Doina Rotaru (Secția compoziție).**

La concurs s-au înscris **119** de candidați din principalele centre culturale ale țării și din Republica Moldova.

Repertoriul prevăzut în regulamentul concursului menționează obligativitatea candidaților de a prezenta, în cele două etape eliminatorii, câte o piesă din creația nemuritorului compozitor Paul Constantinescu sau a altui muzician român.

Pe ansamblu, la actuala ediție, pe lângă un număr important de opusuri din opera compozitorului Paul Constantinescu au fost interpretate și lucrări semnate de aproape 30 de compozitori români din toate generațiile - inclusiv din Republica Moldova, printre care: G. Enescu, C. Dimitrescu, C. Porumbescu, Gh. Dima, E. Mezetti, T.

Flondor, Gh. Stephănescu, T. Brediceanu, Simeon Nicolescu, M. Negrea, C. Brăiloiu, S. Drăgoi, I. Perlea, C. Silvestri, A. Eliade, Al. Pașcanu, D. Bughici, M. Chiriac, D. Capoianu, F. Donceanu, C. Zalu, C. P. Basacopol, P. Bentoiu, V. Teodorian, V. Filip, V. Timiș ș.a.

Premii I

Secția Vioară: Băluțel Iulian - cls.aVII-a, Colegiul Național de Muzică „George Enescu”, Timofte Gabriela cls.a X-a de la Liceul Internat Republican de Muzică „Ciprian Porumbescu” Chișinău, Radu Andrei Mihail cls.a XI-a de la Liceul „Domnița Bălașa”-Târgoviște.

Secția Pian: Sultan Ala cls.a II-a de la Liceul Internat Republican de Muzică „Ciprian Porumbescu”, Arabu Teodora cls.a III-a și Preda Constantin cls.a VIII-a de la Școala de Artă „Sergiu Celibidache” - Roman, Malanețchi Valentin cls. a XII-a de la Liceul Internat Republican de Muzică.

Secția Canto: Popescu Ecaterina Daniela cls.a X-a și Radu Ștefania Mădălina cls.a XII-a de la Colegiul Național de Arte „Dinu Lipatti”-București, Strinu Emanuel cls.a IX-a de la Liceul de Arte „Marin Sorescu”-Craiova, Panu Misăilescu Andreea Cristina-master anul I și Vîrban George anul I de la UNMB.

Secția Violoncel: Lazăr Otilia-Maria, cls.aIV-a de la Colegiul Național de Arte „Octav Băncilă”-Iași; Movileanu Ioana Andreea - cls.a IV-a de la Școala Gimnazială de Arte „Iosif Sava” București; Lupașcu Clara Sofia cls.a VI-a de la Colegiul Național de Arte „Octav Băncilă”; Munteanu Eugen cls. a VI-a de la Școala Gimnazială de Arte „Iosif Sava”, Maksay Csaba, cls.a IX-a de la Liceul „Sigismund Toduță”-Cluj, Izabela Maria Ghergu, cls. a IX-a de la Colegiul Național de Artă „Dinu Lipatti”, Chircă Benianim cls. a XI-a Colegiul Național de Muzică „George Enescu”; Borodin Constantin anul I, Ludușan Horațiu anul II și Totan Alexandru anul III de la U.N.M.B

Marile Premii:

Secția vioară: Mitrofan Mihaela cls. a VII-a de la Colegiul Național de Muzică „George Enescu”

Secția canto elevi: Adîguzel Samuel Alper cls. a X-a, Colegiul Național de Arte „Dinu Lipatti”.

Secția canto-studentă master: Irina Baianț - anul I, U.N.M.B.

Secția violoncel-student master: Radu Croitoru-anul II, U.N.M.B.

„FAUST” revine

Mihai Alexandru CANCIOVICI

Reluarea operei FAUST de Gounod pe scena bucureșteană are conotația unei premiere, întrucât ni se oferă o distribuție nouă, ceea ce conferă lucrării prospețime. Spectacolul, a cărei premieră a avut loc în 1998 în regia de excepție a regretatului Alexandru Tocilescu, a fost, fără îndoială, o mare reușită între toate producțiile realizate pe scenă după 1990.

Am avut șansa de a participa la repetițiile generale de atunci și am înțeles în profunzime procesul de creație a spectacolului. Tocilescu și-a proiectat acțiunea la început de secol XX, păstrând însă toate cerințele libretului, sugerând cu subtilitate diverse simboluri și metafore teatrale care potențează latura filosofică și sacră a lucrării. Eterna dilemă între credință și tăgadă, între bine și rău se dezvăluie atât prin scenografie, cât și prin costume sau lumini. Este un spectacol profund, bine gândit și structurat cu inteligență și simț artistic.

Cele două reprezentații prezentate au beneficiat de două propuneri în distribuție care justifică intenția conducerii Operei de a oferi publicului sentimentul că asistă la o premieră.

În prima seară, rolurile Faust și Margareta au fost susținute de doi oaspeți așteptați cu nerăbdare. În Faust a evoluat tenorul Ștefan Pop, o tânără speranță

Ștefan Pop

a liricii românești care și-a câștigat popularitatea pe importante scene de operă europene datorită obținerii premiului I la concursul „Operalia” organizat de marele tenor Plácido Domingo. Fiind apreciat pentru vocea sa amplă, frumoasă, de tenor liric, Ștefan Pop a evoluat

rapid în ultimii ani, interpretând diverse partituri lirice în teatre importante. L-am mai văzut și noi la București întruchipându-l pe Nemorino din „L’elisir d’amore” de Donizetti.

Faust, prin țesătura melodică dificilă, este un rol important și greu din punct de vedere stilistic. El s-a străduit și în mare parte a reușit performanța de a depăși dificultățile partiturii. A cântat îngrijit, frumos,

atent la nuanțe. Suntem siguri că, în timp, rolul i se va așeza în glas și va constitui un succes al său repertorial.

Margareta a fost soprana Tatiana Lisnic, o mai veche cunoștință a noastră de pe scena bucureșteană, o artistă cu o voce frumoasă, bine timbrată, sigură pe ea în pasajele dificile, fiind foarte muzicală. A surmontat cu ușurință tabloul Catedralei și apoteoza finală. Credem că va trebui să se aplece mai mult asupra personajului și a nuanțelor psihologice ale acestuia, asigurându-i, astfel, o participare actricească mult mai adâncă.

Mefisto a fost basul Horia Sandu, o prezență artistică în plină evoluție pe scena Operei. A cântat cu participare, cu un acut convingător, a creat un personaj complex, construindu-și foarte bine fiecare arie pentru a releva accentele sarcastice, parodice ori ironice. Siebel a fost Andra Bivol, o tânără apariție care ne-a impresionat prin modul în care s-a integrat concepției regizorale, înțelegând subtilitățile personajului.

În Valentin l-am reascultat pe baritonul Vicențiu Țăranu care a mai interpretat acest rol și în vechile distribuții ale operei. Vocea sa s-a maturizat, s-a împlinit și rotunjit frumos, realizând astfel, un personaj credibil.

Tatiana Lisnic

În *Martha*, mezzosoprană Adriana Alexandru, și ea o interpretă mai veche a rolului, a creat un personaj din punct de vedere teatral excelent, cu nuanțe de umor, de șarjă. Posedă o voce bine timbrată, cu note grave susținute frumos, dovedind că este o artistă.

În *Wagner*, baritonul Daniel Pop ne-a convins că este un tânăr dornic de a se maturiza artistic, ceea ce este extrem de important pentru un cântăreț liric.

În seara a doua, rolul principal a fost interpretat de tenorul bulgar Ivaylo Mihaylov, cu o voce lirică cu frumoase accente, din păcate, am putea spune nepregătit încă să facă față dificultăților impuse de partitură. A ratat acuta cavatinei din actul al II-lea, i-aș putea reproșa o anumită nesiguranță pe glas în unele pasaje

Alexandru Tocilescu

dificile. Probabil că în timp, prin studiu intens și printr-o anumită implicare va putea întruchipa pe acel Faust ideal pe care ni-l dorim, deoarece el posedă calități fizice și o muzicalitate pe timbrul de tenor liric care-i vor permite să se perfecționeze.

Margareta, o mai veche

interpretă a rolului, a fost soprana Simona Neagu, o cântăreață serioasă, angajată muzical, sensibilă, care ne-a dovedit încă o dată, că este o artistă exigentă cu sine. A cântat frumos, a fost egală în toate registrele, demonstrând că posedă

rolul matur și cu o mare responsabilitate profesională. Scena apoteozei a fost interpretată la o înaltă cotă artistică.

Marcel Roșca, basul român invitat, ne-a demonstrat că, în ciuda vârstei pe care nu și-o arată, este un solist de prestigiu, cu simț artistic, cu o interpretare convingătoare, un profesionist de școală veche.

Surpriza emoționantă a seriei a fost baritonul rus Konstantin Brzhinsky, cu o voce superbă, cu nuanțe coloristice impresionante. A interpretat scena morții lui Valentin cu trăire dramatică pe care o vom reține cu siguranță.

Martha a fost Angelica Popescu, o tânără mezzosoprană onestă.

În *Siebel*, soprana Julia Stein s-a străduit să interpreteze rolul la cerințele impuse atât de partitură cât și de concepția regizorală. Îi putem reproșa o anumită timiditate scenică pentru un debut.

Daniel Filipescu, în *Wagner*, s-a integrat onorabil întregii distribuții.

Baletul din scena „Noaptea Walpurgiei”, construit magistral de Alexa Mezincescu, a beneficiat de două cupluri de balerini de excepție: Călin Rădulescu - Bianca Stoichescu și Bogdan Plopeanu - Bianca Fota.

Întregul colectiv de balet s-a integrat artistic cu profesionalism concepției spectacolului.

În ambele seri l-am putut urmări la pupitru pe maestrul clujean Adrian Morar, un muzician serios, exigent în interpretare, cu stilistica partiturilor pe care le dirijează. Este un artist pe care-l așteptăm cu plăcere pe scena Operei bucureștene.

Corul, ca de fiecare dată, a fost un interpret principal, implicat muzical, mai ales prin îndrumarea unui mare maestru Stelian Olariu.

Scenografia spectacolului a aparținut lui Cătălin Ionescu Arbore, integrându-se întregii concepții

Adrian Morar

regizorale a lui Alexandru Tocilescu. Reluarea operei „FAUST”, după niște ani, are valoare de act de cultură și de respect pentru producțiile artistice de excepție din ultimii douăzeci de ani care, după opinia noastră, trebuie să rămână în repertoriul curent, constituind embleme artistice ale operei.

Konstantin Brzhinsky

„LA SYLPHIDE” PREMIERĂ DE BALET

Mihai-Alexandru CANCIOVICI

Opera Națională București ne-a oferit un frumos cadou înainte de sărbători, o premieră de balet mult așteptată și dorită de toți cei care iubesc arta dansului: baletul LA SYLPHIDE de Herman Severin Løvenskiold. Evenimentul a avut o conotație dublă de interes: este pentru prima dată în România când facem cunoștință cu un balet de arhivă care a stat la baza unor viitoare partituri tradiționale, clasice coregrafice, dar mai ales cu un stil special de dans: stilul August Bournonville, care ajunge, în sfârșit, pe scenă. Seara premierei a fost încărcată de frumusețe prin prezența în rolul principal a minunatei noastre balerine Alina Cojocaru. În același timp, spectacolul a fost realizat în coregrafia originală Bournonville de către primul balerin Johan Kobborg, care a regizat acest spectacol și pe scena de la Covent Garden din Londra. Fiind de origine daneză, Kobborg este familiarizat cu stilul Bournonville pe care-l cunoaște foarte bine, permițându-i-se, astfel, o serie de montări ale baletului LA SYLPHIDE pe

Alina Cojocaru

mari scene ale lumii: la Londra, la Teatrul Balșoi, urmând în viitori ani ca el să fie regizat și la Baletul Național Canadian, la Zürich sau în Japonia.

Spectacolul de la București a fost realizat în colaborare cu scenograful Natalia Stewart, o cunoscută creatoare de reprezentații de balet care a mai lucrat și cu alți importanți artiști în producția unor spectacole de G. Balanchine, Frederick Ashton și Kenneth Macmillan.

La 12 martie 1832 pe scena Operei din Paris a avut loc premiera baletului LA SYLPHIDE, în coregrafia lui Filippo Taglioni, pe muzica lui Jean-Madeleine Schneitzhoeffter, având-o în rolul principal pe balerina Marie Taglioni.

Versiunea care s-a impus în lume, însă, aparține marelui coregraf danez August Bournonville care a apelat la compozitorul Herman Severin Løvenskiold pentru a-i compune muzica pentru varianta pe care avea s-o creeze. Noua partitură conține pasaje ce înlesnesc pantomima, este mult mai melodioasă și mai apropiată de structura baletului romantic, conține elemente din folclorul scoțian care-i permit coregrafului să-și scrie pașii care pretind balerinelor o tehnică dificilă și greu de executat.

Stilul Bournonville s-a impus în lumea coregrafică ca un stil de dans pretențios, solicitant pentru interpreți cărora li se impune un simț al muzicii și al sincroniei pe mișcare care să le permită o execuție impecabilă.

LA SYLPHIDE este un balet romantic ce folosește o sinteză a legendelor și poveștilor scoțiene despre willis, spiritele fantomatice ale pădurii. Pentru redarea unei atmosfere fantastice care se îmbină cu elemente ale lumii reale, în acest balet s-au folosit pentru prima dată poantele, rochiile albe ale vilvelor și lumina spectrală, care vor deveni ulterior embleme ale baletului alb.

Coregraful Johan Kobborg alege varianta Bournonville, cunoscută în întreaga lume, preocupându-se, după opinia mea, să-i inițieze și să-i obișnuiască pe membrii companiei de balet a Operei Naționale cu acest dificil stil de dans, să le impună o disciplină a mișcării, o coeziune perfectă între parteneri.

Mărturisesc că m-a impresionat profund dansul pe teme folclorice scoțiene din actul I, când perechile de dansatori se coordonează impecabil, respectând cu strictețe ritmica muzicală. Desenul coregrafic aici este perfect, de-a dreptul impresionant. Am putut aprecia și împrăștierea de forțe din exterior a companiei care conferă acestora tinerețe și proștețime în dans.

În premieră, am avut șansa de a revedea pe Alina Cojocaru, o artistă emblematică a baletului contemporan care a dus pe scenele lumii faima baletului românesc. Am urmărit evoluția artistică a Alinei Cojocaru de foarte mulți ani, încă din perioada studiilor sale de la Kiev. A beneficiat apoi de o bursă la școala de dans de la Covent Garden unde a fost apreciată ca o stea a baletului, atât prin calitățile sale fizice, profesionale și tehnice, cât și prin sensibilitatea ei specială. Toate aceste calități au îndreptățit-o de a fi adoptată și încadrată cu colectivul baletului de la Opera Covent Garden unde a interpretat cu succes numeroase partituri clasice și moderne.

În prezent, așa cum ea a mărturisit, a părăsit compania, intrând la English National Ballet, unde își găsește perspectiva de a lucra cu câțiva coregrafi partituri care s-o

Răzvan Ioan Dincă

OPERA NAȚIONALĂ BUCUREȘTI

Johan Kobborg

avantajeze, s-o pună în valoare pe plastica trupului său. În aceeași măsură, ea a mărturisit că a avut șansa să colaboreze și cu marele coregraf Johan Neumayer la baletul

din Hamburg, că a învățat enorm în acești ani de la el, ceea ce înseamnă un mare salt în cariera sa. Explicându-și creația din Silfida, ea exprimă dorința de a da acestui personaj conotația simbolică a mitului de totdeauna, de a o aduce într-un prezent mitologic între vis și realitate.

În spectacol, Alina Cojocaru a demonstrat o sensibilitate ieșită din comun, conferindu-i eroinei o magie unică, prin mișcarea brațelor atât de expresivă, prin sărituri eterice în care parcă plutea ca un spirit în aer, pierzându-și starea de ponderabilitate. Ea trăiește fiecare atitudine, transmite o emoție în dans care poate să-ți taie respirația. Este, într-un cuvânt, o artistă unică, seamănă cu un porțelan de Sevres, ca un mic bibelou delicat, care te impresionează prin perfecțiune.

A avut ca partener în rolul lui James pe artistul de la Covent Garden Steven McRae, un tânăr cu un corp expresiv, cu o plastică a trupului foarte adecvată rolului, având sărituri frumoase, elegante executate cu o tehnică bine gândită. A fost convingător și ca interpretare, punctând sugestiv trăirile romantice ale personajului.

Effie, pretendentă la mâna lui James a fost Oana Babușka, o balerină sensibilă și întotdeauna adecvată fiecărui personaj pe care-l interpretează.

Alexandra Gavrilescu a creionat sugestiv rolul malefic al vrăjitoarei Madge, demonstrând că este o artistă.

Rolul Gurn a fost interpretat de Shuhey Yoshida, un

balerin cu sărituri frumoase, bine pregătit tehnic, ceea ce-i permite să evolueze cu ușurință pe scenă, secundându-l onorabil pe artistul de la Covent Garden.

Se cuvine să enumerăm contribuțiile oneste și bine integrate în atmosfera artistică a baletului ale celorlalți balerini din seara respectivă: Beatrice Șerbănescu, Gabriel Luca, Raul Oprea, Marina Minoiu, Bianca Stoicheci, Lorena Negrea, Shohei Horiuchi, Noellie Coutisson, Sena Hidaka și Rin Okuno.

La realizarea spectacolului au colaborat într-o echipă coerentă și profesionistă, Corina Dumitrescu ca asistent de coregrafie, Daniel Klinger în calitate de lighting design și asistentul scenograf Tudor Crețu.

La pupitrul orchestrei Operei s-a aflat un tânăr dirijor Ciprian Teodorașcu, specializat în ultimii ani pe partituri muzicale coregrafice, care a căpătat, fără

îndoială, în această perioadă capacitatea de a urmări cu atenție pașii dansatorilor, coordonând, în acest fel, mișcarea scenică cu tempoul orchestral.

Spectacolul LA SYLPHIDE se integrează cu mare succes în repertoriul de balet al Operei Naționale ridicând compania la o cotă valorică impresionantă. El impune acel nivel dorit de spectatori pe care va trebui să și-l mențină în viitor, prin includerea unor titluri mai puțin cunoscute de public, dar așteptate cu real interes.

Recitalul pianistei Daria Tudor

Mircea ȘTEFĂNESCU

Daria Tudor s-a născut la Ploiești în 1997, manifestând de timpuriu dragoste pentru muzică și în special pentru studiul pianului. Parcursul recunoașterilor primite din partea publicului și a mediilor de

specialitate s-a amplificat an de an, astfel că actualmente Daria Tudor este o

prezență sensibilă și relativ constantă pe scene de recital și de concert din țară și din străinătate. Daria Tudor beneficiază din anul 2002 de îndrumarea prof. univ. dr. Șerban Dimitrie Soreanu, de la Universitatea Națională de Muzică din București.

Programul recitalului pe care pianista Daria Tudor l-a prezentat la Sala mică a Ateneului Român, în seara zilei de 28 ianuarie 2014, a fost impresionant. Am ascultat **Studiul nr. 10, în si minor, op.25** de Frederic Chopin, **Preludiu și fugă în re major, BWV 850**, de Johann Sebastian Bach, **Sonata nr. 14, în re minor, KV 457**, de Wolfgang Amadeus Mozart, **Voix de la Steppe și Carillon Nocturne din Suita nr. 3, op. 18**, de George Enescu, **Sonata nr. 26, în mi bemol major, op.81a, Les Adieux** de Ludwig van Beethoven, **Mephisto-Vals nr.1, în la major**, de Franz Liszt și **Studiul nr.12, în do minor, op.10**, de Frederic Chopin. La cererea insistentă a publicului Pianista Daria Tudor a interpretat, în bis, **Balada nr. 1** de Frederic Chopin.

Daria Tudor are un mod personalizat și de mare efect al evoluțiilor sale pe claviatură, are suflu și portanță emoțională, toate acestea fiind îmbinate cu elansarea stilului de **grand piano**, cu viteză și virtuozitate. Ascultând-o pe Daria Tudor nu am putut să-mi stăpânesc gândul cu spusa lui Michelangelo care vorbea despre mâna care ascultă de intelect. În această ordine de idei am sesizat la Daria Tudor o nouă înțelegere

surprinzătoare ca ținută instrumentală, aceea că absolut evident - spre deosebire de majoritatea pianistilor, fie aceștia și celebriți - tehnica sa nu comportă actul mâinii drepte și mâinii stângi ca fețe ale aceluiași centru de comandă, ci o separare, o independență a uneia față de cealaltă, ceea ce m-a făcut să-mi imaginez că Daria Tudor dispune de două intelecte, dar, cum am mai spus și altă dată, în muzică sunt multe, multe minuni posibile.

Este de înțeles astfel impactul aproape sentențial pe care Daria Tudor l-a avut asupra asistenței. Daria Tudor într-un permanent crescendo muzical și spectacular în celebrarea capodoperelor, este vijeliosă, fremătătoare și impetuoasă, are capacitatea de a genera empatii și simpatii, are temperamentul acelor spirite destinate a se adresa, cu arta lor, multora și câtor mai mulți. Conștiință artistică, instinct interpretativ, o realitate nouă în tratarea pianului, sunt pentru Daria Tudor atuurile importante și definitorii.

Mă aștept s-o ascult din nou pe Daria Tudor, poate într-o programare în concert la Sala Mare a Ateneului Român. Performanța evidentă și valoarea trăirilor în autentic, siguranța tehnică și talentul, forța și tăria de sine de a evoca lumile sonore și de a crea reușite spre admirația publicului, o recomandă cu prisosință.

Pe scena Ateneului

Carmen MANEA

Recitalul susținut de pianistul Constantin Ionescu-Vovu pe scena Ateneului Român la sfârșitul anului trecut, a inclus în program câteva lucrări reprezentative din principalele epoci creatoare. După studiile temeinice de la Conservatorul bucureștean, realizate sub îndrumarea unor renumiți maeștri precum Sylvia Șerbescu (pian), Mihail Jora și Paul Constantinescu (compoziție) și Constantin Silvestri (dirijat de orchestră), pianistul s-a perfecționat în centre muzicale importante din Germania și Ungaria. De-a lungul timpului, domnia sa a desfășurat o bogată activitate pe multiple planuri: în calitate de profesor de pian la Universitatea de Muzică din București, ca solist și membru al unor formații camerale, ca autor al multor lucrări de specialitate, ca membru în juriile unor importante competiții naționale și internaționale, ca profesor invitat în instituții muzicale cu tradiție din diverse zone geografice ale lumii. Printre discipolii săi se numără reprezentanți de marcă ai artei interpretative și pedagogice actuale precum Viorela Ciucur, Vlad Dimulescu, Horia Mihail, Sorin Petrescu și Constantin Sandu.

În deschiderea programului, pianistul a marcat centenarul nașterii lui Constantin Silvestri - care, în calitate de compozitor, dirijor, pianist și pedagog i-a influențat pozitiv parcursul profesional -, prin intermediul lucrării **Cântece de pustiu (Studii de nuanțe) opus 27 nr. 1**. Un omagiu adus compozitorului care a îmbogățit repertoriul pianistic cu creații originale, de inestimabilă valoare, în care se remarcă, pe lângă evocarea unor stări sufletești diverse, înclinația temperamentală către expresionism, precum și îmbinarea spiritului improvizatoric cu rigoarea construcției; interpretarea a evidențiat frumusețea și complexitatea discursului muzical. Interpretul a conferit relief structurilor armonice și polifonice, a evidențiat cu rafinament dialogul inedit realizat între motive muzicale plasate în registrele îndepărtate ale claviaturii, precum și particularitățile dinamice și timbrale specifice creațiilor pianistice ale compozitorului.

A urmat **Partita nr. 1 în si bemol major BWV 825** de J. Seb Bach. Parcurgerea celor șase piese contrastante din punct de vedere al formei și conținutului (*Preludiu, Allemandă, Curantă, Sarabandă, Manuet I și II, Gigă*), a prilejuit pianistului ocazia de a evidenția frumusețea și profunzimea lor semantică. Interpretul a oferit o versiune personală care s-a remarcat prin tempo-uri mai așezate în *Preludiu* și cele două *Menuete* și prin utilizarea frecventă a pedalei.

În continuare a fost interpretată o creație reprezentativă a compozitorului Josef Haydn: **Sonata în la bemol major Hob XVI-46**. În mișcarea a doua, *Adagio*, pianistul a evocat atmosfera poetică, în care

Constantin Ionescu Vovu

sunt percepute momente de intensitate lirică și imagini muzicale cuceritoare; a conturat profilul melodic și dialogul vocilor, acordând o atenție particulară calității sonore și expresive. Publicul a apreciat firescul cu care s-a desfășurat discursul muzical, sentimentul continuității și preocuparea de a integra detaliile în liniile mari ale arhitecturii muzicale.

În partea a doua a recitalului, Constantin Ionescu-Vovu a prezentat publicului o altă capodoperă a repertoriului pianistic: **Sonata în la major D 959** de Franz Schubert, lucrare de ample dimensiuni, creată de compozitor în anul 1828, remarcabilă prin profunzimea expresivă și semantică, prin diversitatea sentimentelor pe care le evocă. În prima mișcare *Allegro*, interpretul a fost preocupat să evidențieze frumusețea melodică și ineditul înlănțuirilor armonice, contrastele tematice și sonore (tema întâi pregnantă, având alură orchestrală, tema a doua, grațioasă, plină de eleganță și candoare), precum și metamorfozele permanente percepute în cadrul discursului muzical. Pianistul a reliefat cu măiestrie imaginile muzicale contrastante (de factură lirică ori dramatică), dialogul inedit al vocilor (plasate adesea în registre diferite). Pe parcursul recitalului, pianistul a respectat întocmai indicațiile autorilor în ce privește repetarea secțiunilor creațiilor prezentate. Dacă din punctul de vedere al compozitorilor și al interpretului, ideea este perfect justificată, publicul actual nu mai este obișnuit (și antrenat) să asiste la un concert foarte lung, existând riscul ca acesta să părăsească sala înainte de încheierea programului. Recitalul de pe scena Ateneului constituie o modalitate de promovare a literaturii pianistice valoroase; programul a fost alcătuit din creații de inegalabilă inspirație și frumusețe - cu valoare de unicat -, menite să ofere publicului momente de bucurie și înălțare spirituală.

Pianul a amuțit

Viorica RĂDOI

Suzana Szörenyi, interpreta care a ridicat arta acompaniamentului pianistic la înălțimea muzicii însăși, a însoțit pe culmile gloriei mari artiști precum Magda Lanculescu, Martha Kessler, Iolanda Mărculescu, Hilda Jerea, Dan Iordăchescu, Ladislau Konya, Vladimir Orlov și mulți alții.

Interpreți care deveneau sau reprezentau deja nume sonore ale scenelor românești și internaționale îi datorează pianistei **Suzana Szörenyi** premii importante obținute în competiții internaționale de prestigiu. Artiști consacrați sau aflați pe treptele afirmării s-au simțit mai bogați datorită talentului, competenței și profesionalismului maestrei.

Pianista **Suzana Szörenyi** a dăruit publicului meloman înregistrări ce cuprind integrale ale muzicii romantice sau ale lucrărilor semnate Enescu, Lipatti, Beethoven pentru patru mâini și două pianе, la care se adaugă o multitudine de prime audiții cu muzică românească.

Profesorul universitar **Suzana Szörenyi**, cel mai iubit discipol al maestrului Dagobert Bucholz, a continuat dezvoltarea artei interpretative a acompaniamentului pianistic, formând o pleiadă de

interpreți și pedagogi în domeniu. Noi, urmașii săi în slujirea tainelor acestei arte, nu vom înceta să-i perpetuăm exemplul pilduitor în formarea unor noi generații de acompaniatori de înalt nivel.

Decretul prezidențial prin care i s-a conferit Ordinul Național „Serviciul credincios” în grad de Cavaler în 2004, precum și Diploma de Excelență pentru întreaga activitate acordată de Universitatea Națională de Muzică din București în 2013 vin să confirme o dată în plus aprecierea acordată întregii sale cariere.

Artistul **Suzana Szörenyi** a întruchipat ambele laturi, de creator și prețuitor al esteticului în domeniul pe care îl profesa, precum și în formele diverse ale vieții, descoperind în fiecare clipă partea frumoasă a existenței umane, înnoindu-se perpetuu printr-o tinerețe și curiozitate nestinse și neatinse de rutină: un om modern, cu o sete nețărmurită de informație.

Mai mult decât un pianist și profesor de excepție, Doamna a cultivat asiduu prietenia într-o lume săracă afectiv. Dumnezeu i-a iubit pe toți cei cărora generozitatea ei cu totul aparte le-a atins și luminat existența.

Model de demnitate, **Suzana Szörenyi** a fost o Doamnă a vremurilor revoluate, trăind după un sistem de valori astăzi tot mai rar întâlnite - abnegația și dăruirea fără rezerve, practicând exercițiul constant al disciplinei și autodisplinei.

Lumea noastră a pierdut un OM de excelență, iar cea spirituală s-a îmbogățit cu o ființă plămădită din LUMINĂ.

Gabriel Gheorghiu

Grigore CONSTANTINESCU

Evocăm cu tristețe unul dintre numele de legendă ale teatrului de operetă bucureștean, din a doua jumătate a secolului trecut, bas-baritonul Gabriel Gheorghiu, care ne-a părăsit la începutul lunii ianuarie. Artistul provenea dintr-o familie care a reunit și alte voci de cântăreți. Era nepot al lui Gogu Simionescu, marele bariton și profesor de canto al Operei din Cluj, în casa căruia au cântat ambii părinți. La 15 ani, prietenul lui, Nonu Șahim, l-a dus la profesorul de cânt Quarto Santerelli, specialist în belcanto italian. Colegele de-o vârstă cu el îl porecliseră la acea vreme „bășișorul”. Surprinzător, cariera a avut inițial o altă proiecție. După cum își amintea, asemenea partenerului de generație Liviu Ciulei, „Mi-am dorit să mă fac arhitect. Pe urmă, mi-am spus, mai vedem noi ce

facem!”. De profesie arhitect, a debutat însă la Opereta Armatei, ca bas, în **Tarsița și roșiorul** de Gheorghe Dumitrescu apoi, în 1950, este angajat la nou înființata Operetă de Stat. „*Din clipa în care m-am apucat de studiat canto* –spunea el - *anii nu mai aveau anotimpuri, ci numai sunete*”. Se impune prin talentul său scenic expresiv, apare în concertele formației de muzică ușoară conduse de Enrico Fanciotti, lansând acum mulți ani celebrul șlagăr „Moș Gerilă...” cu care, după opinia lui Ion Caramitru, studentul său la Facultatea de teatru, „*A făcut un fel de dizidență muzicală*” în epocă, reamintind contemporanilor de Moș Crăciun.

Un cântăreț „cu voce ireală”, glas mângâietor de bas-bariton, cu umor ușor amar, în căutare de ideal, glorie și „cale dreaptă”, Gabriel Gheorghiu a creat numeroase roluri în spectacole din repertoriul liric românesc și internațional. Principalele roluri au fost Păpușarul – **N-a fost nuntă mai frumoasă** de N. Kirculescu, Fierarul – **Aculina** de Kovner, Pavel – **Culegătorii de stele** de F. Comișel, Badea Cângu - **Plutașul de pe Bistrița,**

Ana Lugojana, de F. Barbu, Lichtenberg - **Lăsați-mă să cânt** de G. Dendrino **Colomba**, de Elly Roman, **Liliacul** de Strauss, **Vânt de libertate** de Dunaevski, Agafon - **Zarvă între fete** de Miliutin, **Căsătoria secretă** de Cimarosa, **Elixirul dragostei** de Donizetti, **Oklahoma** de Rodgers, **My Fair Lady** de Loewe, Kubilai Han – **Secretul lui Marco Polo**, o creație unică și de neuitat. După ce părăsește scena operetei, un timp a fost profesor la „Catedra de vorbire scenică” din cadrul Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică București. Lasă urmașilor săi un model de artist liric, în domeniul vocilor grave, cu interes aparte pentru pedagogia vocală, și o lucrare realizată în ultimii ani de viață **Cântul frumos** (tehnica sunetului cântat și vorbit). Așa cum vorbea despre el Ion Caramitru, „*era un om de caracter, cum rar găsim. Un om care nu s-a dușmănit cu nimeni, nu a avut încercări de anihilare a așa zișilor rivali artistici. Un om care s-a bucurat de viață ca de un miracol și care a cântat și la propriu și la figurat, miracolul vieții, prin ființa lui sensibilă.*”

Vioara lui Enescu la Sala Radio

Carmen MANEA

În seria manifestărilor organizate cu ocazia aniversării celor 85 de ani de existență a Radio România, recitalul extraordinar susținut de violonistul Gabriel Croitoru și pianistul Horia Mihail pe 1 noiembrie 2013 a avut conotații speciale. S-a desfășurat exact în ziua în care prestigioasa instituție a luat ființă în anul 1928, constituind în același timp punctul culminant al turneului național **Vioara lui Enescu la safe**, în care cei doi interpreți și-au asumat cu responsabilitate și dăruire misiunea culturală a celebrului înaintaș. Programul susținut în studioul de concerte al Radiodifuziunii a fost alcătuit din lucrări reprezentative ale repertoriului violonistic și cameral, pe care Enescu însuși le-a cântat cu mare succes pe marile scene ale lumii.

În deschiderea recitalului, Gabriel Croitoru și Horia Mihail au interpretat **Sonata „Trilul diavolului”** de Giuseppe Tartini, capodoperă a genului, considerată de-a lungul timpului, grație inovațiilor aduse în tehnica instrumentului, o probă de încercare pentru violoniști. De la primele sunete, publicul a fost fascinat de frumusețea și noblețea sonorității violonistului, care a reușit să confere expresivitate și sens fiecărui detaliu în parte și să creeze imagini muzicale pline de culoare și fantezie. Dincolo de pasajele dificile, realizate cu o impresionantă abilitate, artistul și-a concentrat atenția asupra laturii expresive și a mesajului lucrării. Tartini abordează personajul principal în ipostaza luciferică, ce simbolizează aspirația către lumină și cunoaștere. Poate de aceea, muzica sa ne apare azi atât de frumoasă și de bogată în semnificații. Pe parcursul celor patru mișcări contrastante din punctul de vedere al conținutului și al tempo-ului, interpreții au realizat un impresionant crescendo emoțional, care a culminat cu cadența violonistică plină de elan și strălucire, care a precedat finalul apoteotic.

A urmat **Sonata pentru pian și vioară opus 30 nr. 8 în sol major** de Beethoven (elaborată în 1802 și dedicată țarului Alexandru I al Rusiei), creație remarcabilă pentru conținutul optimist, pentru vitalitatea și elanul sentimentelor pe care le transmite. Creația beethoveniană a evidențiat calitățile incontestabile ale celor doi interpreți, aflați într-o excelentă colaborare artistică. Pe parcursul celor trei mișcări ale sonatei, aceștia au evocat un caleidoscop cuceritor de imagini muzicale și de stări sufletești; publicul a fost fascinat de exuberanța, de strălucirea și lirismul avântat al temelor din *Allegro assai*, de cantabilitatea generoasă, eleganța și grația cu care a fost redat *Tempo di Minuetto* (unde pianistul a marcat cu umor accentele din bas, ce sugerează ritmul ternar al dansului), dar și de luminozitatea și verva fără egal din finalul *Allegro vivace*.

În **Impromptu concertant în sol bemol major** de George Enescu, protagoniștii au desfășurat un dialog particular, care a evidențiat frumusețea discursului muzical și sensul expresiv al lucrării. Gabriel Croitoru și Horia Mihail au încântat publicul prin prestația emoționantă, armonioasă, remarcabilă prin firescul exprimării, prin varietatea dinamică și agogică.

Poemul pentru vioară și orchestră opus 25 de Ernest Chausson (prezentat în varianta pentru vioară și pian), a constituit un moment de excepțională importanță în cadrul recitalului. Artiștii și-au concentrat atenția asupra evidențierii originalității expresive și semantice a lucrării. Înzestrați cu calități muzicale de excepție, aceștia au realizat o variantă impresionantă prin frumusețea sonoră și timbrală, prin expresia concentrată și profundă. În secțiunea introductivă, pianistul Horia Mihail a reușit să întruchipeze

Gabriel Croitoru

calitățile timbrale și coloristice ale orchestrei, să evoce cu sensibilitate și fantezie o imagine muzicală originală, marcată de poezie și de interogații abia șoptite. După intrarea viorii, desfășurarea acțiunii cunoaște numeroase evenimente, în care se produce dinamizarea treptată a discursului muzical. Interpreții au reușit să îmbine în mod creator intuiția cu gândirea muzicală, să evidențieze dramaturgia lucrării și multiplele ei semnificații. În poemul de Chausson, temele muzicale cunosc ipostaze diverse, de la imaginea interiorizată cu caracter poetic din prima secțiune, la tensiunea covârșitoare a momentului culminant; lucrarea se încheie într-o atmosferă misterioasă, ce sugerează contemplarea și meditația filozofică. Interpreții au întruchipat cu multă sensibilitate și măiestrie universul sonor original, specific poemului, în care muzica, poezia și pictura se află într-o simbioză particulară.

Recitalul s-a încheiat cu **Rapsodia de concert „Tzigane”** de Maurice Ravel, capodoperă violonistică ce încântă publicul de pretutindeni. Scrisă în anul 1924, lucrarea stă mărturie pentru capacitatea inventivă a compozitorului, care evidențiază în mod strălucit posibilitățile sonore și virtuozitatea instrumentului. Elaborată în stilul rapsodiilor lui Liszt, în care părțile lente, cu caracter improvizatoric alternează cu cele rapide, creația lui Ravel reprezintă o piatră de încercare pentru violoniști, nu numai din punctul de vedere al virtuozității instrumentale, ci mai ales al conducerii

cu discernământ a discursului muzical (ce cunoaște numeroase libertăți de tempo, contraste de nuanțe și de stări sufletești). De la primele sunete ale cadenței cu care debutează lucrarea și până la apoteoza finală, Gabriel Croitoru a demonstrat că este un magician al expresiei atât de diverse ca timbralitate, culoare și fantezie, al bunului gust, al impetuoșității și dezinvolturii. Discursul violonistic plin de farmec și inedit a fost susținut printr-un rafinat acompaniment pianistic. Cei doi artiști au etalat o impresionantă capacitate de adaptare la cerințele partiturii, în care de la o măsură la alta sunt marcate modificări de tempo și de expresie (*esitando, accelerando, vivo, ralletando* etc), care a avut ca rezultat o versiune fascinantă, plină de vervă și impetuoșitate. La cererea publicului, artiștii au prezentat trei

bis-uri care au electrizat audiența: *Mic vals vienez* de Kreisler, *Ciocârlia* (versiunea lui Grigoraș Dinicu) și *Vals* de Șostakovici.

Rememorând traseul artistic al lui Enescu, pe scenele din țară și din capitală, Gabriel Croitoru și Horia Mihail au realizat o călătorie simbolică în domeniul artei, al cunoașterii, al inițierii, al devenirii, al transformării. Într-un sens mai larg, ei s-au integrat în drumul parcurs de instituția omagiată, în sensul pozitiv de evoluție, de afirmație și creație. Pentru toți cei prezenți în sala de concert și pentru ascultătorii de la radio, evenimentul muzical de excepțională valoare artistică a constituit un moment de referință în activitatea culturală de cel mai înalt nivel desfășurată de-a lungul celor 85 de ani la Radio România.

Adevărul despre Benjamin Britten

Andreea DRAGU

În așteptarea lunii decembrie, am primit în dar prima ninsoare din acest an și un recital organizat cu prilejul centenarului Benjamin Britten. Intitulat "Tell me the Truth about Love", spectacolul ne-a adus în față instrumentiști ai Operei Naționale din

Am descoperit adevărul despre muzica de calitate, despre eleganță și rafinament, toate acestea într-o atmosferă caldă, prietenoasă, alături de un public uneori mult prea entuziast, și de un prezentator cu alură și accent de englez, marți seara în foayerul galben al Operei Naționale din București.

Am avut parte de asemenea și de un spectacol fascinant de lumini, unele din acelea calde, care parcă ne transpuneau în lumea sofisticată a Londrei de la începutul secolului XX. Galbenul se potrivea cu eșarfa prezentatorului, în timp ce roșul intens scotea în evidență rochia neagră și elegantă a mezzosopranei Andra Bivol care a deschis recitalul. În interpretarea acesteia am ascultat cele 4 cântece din *Cabaret Songs*, primul din acestea fiind și cel care a dat numele evenimentului.

Am pășit în lumea tânărului Britten printre armonii de blues, alături de o prezență feminină ce ne-a încântat atât auzul cât și văzul. Aceasta a fost pe rând delicată, jucăușă, tristă, dar și veselă, trecând de la momente de sublim lirism, la momente de virtuozitate vocală, ajutată fiind în permanență de expresivitate și de o dicție foarte bună. Ioana Maxim, maestru corepetitor, a fost cea care a asigurat acompaniamentul.

A urmat apoi Lucia Maria Petroianu, acompaniată la pian de Mădălina Florescu, care ne-a caracterizat muzical cele *Două insecte: Lăcusta și Viespea*. Foarte interesantă a fost asemănarea pe care compozitorul a reușit să o realizeze, cu o economie de mijloace tehnice componistice. De asemenea interesant a fost și contrastul pe care oboista ni l-a arătat în interpretarea sa, trecând de la lăcusta jucăușă și delicată la viespea cea vioaie și amenințătoare.

Seara muzicală a continuat cu pianista Luminița Berariu, care ne-a expus un *Jurnal de vacanță*. Considerată a fi una din cele mai importante lucrări ale compozitorului

englez, suita *Holiday Diary op. 5* pentru pian solo, scrisă de Britten pe când acesta avea doar 20 de ani, este alcătuită din 4 piese ușor asemănătoare ca stil și caracter.

Cu un tușeu frumos realizat, frazări și nuanțări ce se pliau perfect pe muzica interpretată, pianista a creat o atmosferă melancolică, propice meditației și a nostalgiei, atmosferă întreruptă doar de scârțâitul scaunului și de aplauzele nestăpânite ale publicului între părțile suitei...

Recitalul a continuat cu Ruxandra Urdăreanu și ale sale *Patru cântece franceze*, acompaniată la pian de Ioana Maxim, urmată apoi de cele *Cinci valsuri pentru pian* în interpretarea Mădălinei Florescu.

Seara noastră muzicală petrecută în foayerul operei s-a încheiat cu *Simfonia Simplă* într-un aranjament pentru cvintet de coarde, cea mai cunoscută și îndrăgită lucrare orchestrală a lui Britten, o muzică captivantă, ușor previzibilă, ce atrage publicul încă de la primele măsuri. Cvintetul a fost alături din membrii ai orchestrei Operei Naționale din București: Cristian Balaș (vioara I), Alexandra Rogalski (vioara a 2-a), Sorin Spasinovici (violă), Mladen Spasinovici (violoncel) și Iustin Carp (contrabas). Entuziasmul tineresc al temelor, comicul din partea a 2-a, climaxul liric din *Sarabanda sentimentală* (partea a 3-a) sau caracterul vivace, jucăuș, al ultimei părți au ridicat publicul în picioare.

Așadar, recitalul a fost unul pe măsura așteptărilor, încadrat perfect într-o seară în care primii fulgi de nea și-au făcut timid apariția în peisajul bucureștean. Ce este dragostea? Nu am aflat nici până acum, poate că este tocmai acea primă ninsoare, sau poate seara muzicală oferită cu drag nouă. Dragostea se află în lucrurile mărunte, la fel cum tânărul Britten afirma despre simfonia sa (*Simfonia Simplă*) că este una facilă la prima vedere, juvenilă, dar care poate ascunde lucruri mărețe.

Andra Bivol

București, dar și soliști invitați ce ne-au ajutat să pătrundem în lumea marelui compozitor englez, delectându-ne cu lucrări de tinerețe ale acestuia.

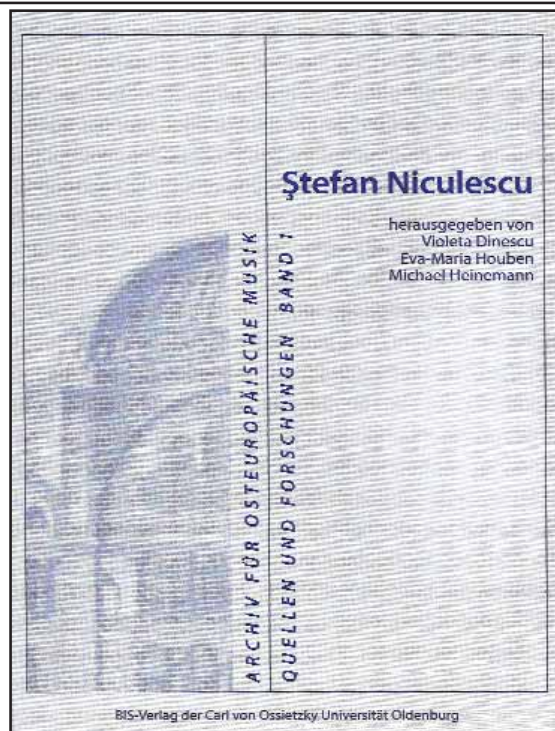
Ștefan Niculescu

Ana SZILÁGYI

Anul trecut a apărut primul volum din seria *Archiv für Osteuropäische Musik. Quellen und Forschungen*, editat de Violeta Dinescu, Eva-Maria Houben și Michael Heinemann la BIS-Verlag der Carl von Ossietzky Universität din Oldenburg. Volumul cuprinde lucrările susținute de compozitori și muzicologi, atât români cât și germani, la Simpozionul *Zwischen Zeiten* (simpozion inaugurat la Oldenburg de compozitoarea Violeta Dinescu în 2006), dedicat în anul 2007 compozitorului Ștefan Niculescu. Printre semnatori se numără (în ordinea redactării) Dan Dediu, Bei Peng, Adina Sibianu, Martin Kowalewski, Eva-Maria Houben, Corneliu Dan Georgescu și Laura Manolache. În volum au fost adunate, de asemenea, scrierile lui Ștefan Niculescu, majoritatea traduse din română în germană de Violeta Dinescu, Maria Herlo și Roberto Reale, despre fenomenul muzical, despre George Enescu, despre lucrările proprii. Discuția din cadrul Festivalului *Wien Modern* 1992 dintre Șt. Niculescu și G. Ligeti, coordonată de Karsten Witt și publicată sub titlul *Originalität und Metier* în *MusikTexte* 92 (2002), reprezintă un interesant schimb de păreri despre modul fiecăruia dintre cei doi compozitori de a compune. G. Ligeti concluzionează că el și Șt. Niculescu au ajuns la un rezultat sonor asemănător prin îndepărtarea de cromatism și îmbrățișarea diatonismului (spectral) și a microtonalității (p. 89 și urm.), mergând pe drumuri diferite: micropolifonia, respectiv eterofonia. De aici aflăm că G. Ligeti cunoștea creația lui Șt. Niculescu și îi aprecia originalitatea. Sunt consemnate și discuțiile din cadrul colocviului din Oldenburg, unde Ștefan Niculescu a fost invitat în 2006 și la care au

participat și fostele sale studente, Violeta Dinescu și Adriana Hölszky. Atunci a vorbit despre concepția sa componistică, analizând câteva lucrări proprii. Sunt incluse de asemenea *laudatio* de Prof. Dr. Reinhard Lauer la decernarea Premiului Herder, Universitatea din Viena (1994), ca și discursul Prof. Dr. Reto Weiler, vicepreședinte al Universității din Oldenburg, cu ocazia colocviului (2006), și descrierea acelor zile pline, petrecute de compozitor la Universitatea din Oldenburg, făcută de Kadja Grönke. Contribuții ale unor muzicologi și compozitori germani precum Michael Heinemann, Monika Jäger, Thomas Beimel, Paul Thissen întregesc volumul. De un real folos sunt exemplele muzicale, ocupând deseori o pagină și însoțind analiza. Nu lipsesc nici amintiri ale foștilor studenți, Violeta Dinescu și Nicolae Teodoreanu, despre profesorul și omul Ștefan Niculescu. De semnalat este prima listă completă a lucrărilor sale, cu trimitere la editură, data și locul primei audiții cu numele interpreților, la care se adaugă discografia și bibliografia, ultima însumând cărțile, articolele și studiile sale.

Volumul se remarcă printr-o informație bogată, bine ordonată, având menirea de a ne face o imagine asupra acestei personalități complexe. Compozitor și teoretician al muzicii, Ștefan Niculescu a știut să îmbine teoria cu practica. Înzestrat cu un simț analitic ascuțit, a investigat fenomenul muzicii contemporane, încercând să găsească o „gramatică planetară”, comună, într-o pluralitate de stiluri și tendințe specifice secolelor XX și XXI, care să unească contrariile, prin apropierea de culturile folclorice europene și extraeuropene. Acestea, precum și creația lui Enescu, i-au furnizat idei în crearea unei noi sintaxe – eterofonia. În discuția cu G. Ligeti, Șt. Niculescu spune că nu este vorba de o

sinteză, ci de a apropia contrariile, după cum propune filosoful și teologul Nicolaus Cusanus prin „coincidentia oppositorum” (p. 90). Unitatea și multiplicitatea sunt teme cu care s-au confruntat de-a lungul timpului filosofii antici și teologii creștini. Astfel, Șt. Niculescu reușește să cuprindă în creația sa, prin utilizarea unui vechi principiu muzical, prezent în multe culturi muzicale de pe glob, gândirea filosofilor greci, în special Heraclit, și cea creștină. Acest lucru se explică prin originea naturală a principiului eterofoniei: compozitorul o compară cu apele unui râu, ce se despart, formând o deltă, după care se unesc din nou, sau cu vibrația aerului dintr-un tub, formând noduri și ventre. Și în persoana lui Șt. Niculescu contrariile s-au dizolvat într-o unitate. Este vorba de un spirit științific și în același timp profund religios. Studiind matematica, a aplicat-o în compozițiile sale. Acest lucru nu a însemnat însă că nu a lăsat loc intuiției și creativității. Din ultima discuție a lui Ștefan Niculescu, compozitorul Nicolae Teodoreanu își amintește cât de importantă a fost pentru Ștefan Niculescu credința. Se poate spune că el a unificat rațiunea cu inima, gândirea cu simțirea, ca în tradiția isihastă, specific ortodoxă.

Noi partituri din creația românească

Lavinia COMAN

Un lăudabil proiect inițiat și realizat de Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România cunoaște acum împlinirea, spre satisfacția breslei, care primește astfel un stimulent în vederea cunoașterii, difuzării și prezenței concrete în viața culturală a muzicii românești contemporane. Este vorba despre un mănunchi de creații sprijinite prin finanțare pentru a fi tipărite de către Editura Muzicală. Partiturile se află acum la dispoziția interpreților, muzicologilor, a tinerilor studioși și a tuturor celor interesați de evoluțiile actuale din domeniul muzicii simfonice și concertante. Câteva exemple vor fi concludente în acest sens.

Prezentarea de față începe, în mod firesc, cu lucrarea maestrului **Remus Georgescu** (n. 1932), decanul de vârstă și reprezentantul strălucit al vieții muzicale a Banatului. Reputat dirijor, discipol al marelui artist Constantin Silvestri, se distinge deopotrivă în ipostaza de compozitor cu opere importante în genurile simfonice, vocal-simfonice, cameral, solistic instrumental, coral și al liedului.

Piesa *Exorcism* pentru flaut și orchestră de coarde a fost compusă și prezentată în prima audiție în anul 1975. A cunoscut succesul instantaneu și totuși i-a fost interzisă difuzarea în țară până în anul 1990, deoarece responsabilii politici din cultură au considerat că titlul are o conotație subversivă. În noile condiții de după 1989, lucrarea a fost inclusă ca piesă obligatorie, dotată cu un premiu special, la concursul internațional anual de flaut de la Timișoara. Astfel s-a conturat o carieră europeană de succes pentru această creație care are toate calitățile pentru a fi îndrăgită de interpreți și de public. După opinia criticului Louis Garde, consemnată în *La Dauphine Libre* din 13.10.1979, „lucrarea scrisă cu multă îndemănare într-un serialism lipsit de uscăciune, este impresionantă pe plan expresiv”. Este o melopee amplă a flautului, în trei secțiuni. Partea mediană reunește flautul cu orchestra de coarde, în vreme ce părțile extreme sunt dedicate exclusiv instrumentului solist. Se poate cânta și în varianta solo în întregime. E important de precizat că partitura este însoțită de varianta solistică, aflându-se astfel la îndemâna oricărui instrumentist dornic să o abordeze. Muzica prezintă un limbaj complex, iar în atmosfera generală se regăsesc elemente de spiritualitate românească, prin intonații amintind de bocetul popular. Vom reține impresia de „poezie pătrunzătoare și puternică prin emoția pe care o generează, ...înrudită pe undeva cu faimosul *Syrinx* a I lui Debussy”, consemnată de criticul Alfred Hoffman încă de la prima audiție, în *Revista Muzica* nr. 8/1975.

Din creația lui **Octavian Nemescu** (n. 1940), a fost selectată pentru proiectul de față lucrarea *Alfa – Omega recidiva*. A apărut în anul 1989 și a fost interpretată pentru prima dată în același an, cu puțin timp înainte de revoluție. Este scrisă pentru un grup de 18 instrumente și bandă. De fapt, lucrarea concepută în formă de bar, este imaginată ca o copertă pentru orice concert public. Un astfel de concert poate fi alcătuit în felul următor:

Coperta I, alcătuită din piesa *Alfa* de Octavian Nemescu, o evocare a *Timpului primordial*, reprezintă începutul, Big Bangul, Timpul născător, arhetipul nașterii, care, spune autorul, „aflându-se într-o stare de condens, declanșează *explozia* spațiului acustic, urmată de reverberația unui clopot și, mai apoi, de eoul cântărilor de insecte.”

A doua piesă din program poate fi, spre exemplu, un concert pentru pian și orchestră de W.A. Mozart. Ar urma o simfonie de P.I. Ceaiikovski. Pentru încheiere, se interpretează *Omega recidiva* de Octavian Nemescu, ca ultima copertă a evenimentului. Este vorba de finalul finalurilor. După revenirea cântărilor de insecte, se produc 40 de finaluri, adunate sub titlul *Timpul sfârșiturilor*. Sunt 40 de cadențe finale ce se succed neîntrerupt, după cum spune autorul, într-o cavalcadă de *Finalisuri*, ce pune în evidență o estetică a CODEI, a eshatonului (a sfârșitului istoriei), așa cum la Mozart se putea observa o estetică a *expozitivului*, la Beethoven a *dezvoltării*, la Webern a *concluziei*, la muzicile conținutiste, procesuale o estetică a *punții*.

Cele două „coperte” ale lui Octavian Nemescu durează împreună cca. 30 de minute. Așezate în programul unui concert

simfonic integral, după dorința compozitorului, au putut fi auzite la a treia interpretare publică, în versiunea Orchestrei Naționale Radio, dirijată de Cristian Brâncuși. Este important de remarcat că la ascultare, această muzică produce un efect straniu și cutremurător.

Adrian Iorgulescu (n. 1951)

este o personalitate plurivalentă, cu notabile contribuții creatoare în domeniul compoziției, eseisticii, poeziei, precum și în managementul cultural la cel mai înalt nivel. Din bogata sa creație muzicală a fost aleasă prima dintre cele trei Simfonii, compusă în anul 1975 și revăzută în anul 2013. Discursul muzical, cu structură triadică, se desfășoară fără întrerupere și este bazat pe câteva nuclee din care se construiește întregul edificiu. Este utilizat limbajul serial-modal. Recunoaștem pe parcurs unele influențe specifice melosului românesc. Materialul tematic este sugestiv, expresiv, pregnant configurat. Tensiunea dramatică foarte puternică se realizează prin contraste frapante de stare, prin bogăția și diversitatea coloristică, prin modul ingenios de utilizare a posibilităților latente de care dispune marele aparat al orchestrei simfonice. Având ca rezultat revelarea unui conținut dens de idei și procese psihice, parcurgerea acestei muzici provoacă interesul și satisfacția ascultătorului avizat.

Titlul atribuit *Simfoniei*, „*Nebănuitele trepte*”, vorbește despre vocația de poet a autorului, conducându-ne metaforic către zona ascensiunii spirituale ca năzuință eternă a creatorului autentic.

Compusă în anul 2012, *Frenesia 2 op. 84* de **Dan Dedi** (n. 1967) e dedicată Orchestrei naționale de tineret, condusă de dirijorul Cristian Mandeal. Formația a interpretat-o în țară, în străinătate, ca de exemplu, la Berlin, precum și în recenta ediție din toamna lui 2013 a *Festivalului Internațional „George Enescu”* din București, sub conducerea lui Lawrence Foster. Muzica este tratată în stil modern și are caracter rapsodic. Conținutul se bazează pe succesiunea câtorva episoade exultante ce se dezvoltă pe un fond tragic. Artistul însuși explică lucrarea astfel: „Topite într-o concepție unitară, temele acestei lucrări simfonice (o horă moldovenească preluată din repertoriul fanfarei din satul Zece Prăjini, două colinde transilvane, un joc muntenesc și unul dobrogean) se transfigurează, devenind purtătoarele unui spirit hotărât, plin de viață și forță.”

Vibrantă, debordantă de veselie populară, muzica abundă în contraste care șochează, e compusă cu *mauvaise conscience*, și e autoironică (după spusele compozitorului). Prin trăsăturile specifice de stil și prin conținut, lucrarea dă seama despre ceea ce filosoful C. Noica a numit, cu o sintagmă îndelung parodiată și comentată, „sentimentul românesc al ființei”. Atmosfera pendulează permanent între gravitate, solemnitate și atmosfera de chermезă populară. Din această perspectivă, putem vedea *Frenesia* lui Dan Dedi ca o contrapondere, într-un arc peste timp, după 112 ani, față de cele două rapsodii enesciene.

Un gând de mulțumire pentru materializarea proiectului editorial se cuvine redactorului Costin Aslam, care a asigurat realizarea în condiții impecabile a fiecărei partituri și a scurtelor note introductive.

Nutresc convingerea că toate lucrările ale căror partituri au apărut cu acest prilej, unele însoțite de un CD cu o interpretare de referință, sunt reprezentative pentru peisajul actual al artei muzicale românești, iar faptul că textele lor se găsesc de acum înainte la îndemâna interpreților dornici să le cânte le va aduce mai ușor în circuitul vieții muzicale internaționale.

Tot în acest program au mai apărut și partiturile: „Inscripții în inimi II” (autor: Ulpui Vlad), „L’ange avec une seule aile” (autor: Doina Rotaru), „Concerto for clarinet and string orchestra” (autor: Maia Ciobanu) și „Frenesia 2” (autor: Dan Dedi). Asupra lor ne vom opri în numerele viitoare ale revistei (Red.)

Lansare de carte

Apreciatul tenor Teodor Ilincăi a debutat ca poet prin publicarea volumului **Cromatisme** la Editura Bestseller din București. Lansarea de carte a avut loc la *Elite Art Gallery* în 16 ianuarie 2014, în prezența unui public numeros, alcătuit din oameni de cultură, melomani, reprezentanți ai clerului și studenți. În cadrul manifestării au luat cuvântul doamna Daniela Popescu (Președinte al *Asociațiilor Centrelor și Cluburilor UNESCO* din Europa și America de Nord), doctorul Laurențiu Dașcă (Director artistic al *Elite Art Club UNESCO*), doamna Margareta Labiș (sora poetului Nicolae Labiș), doamna avocat Paula Iacob și, evident, autorul, care a oferit cartea cu autograf tuturor participanților la eveniment. Teodor Ilincăi a ales un titlu simbolic pentru prima sa carte de poezie, care face trimitere la dialogul și sincretismul artelor; poate nu întâmplător, lansarea de carte a avut loc într-o galerie de artă, unde publicul a putut admira o frumoasă expoziție de pictură realizată de Gabriela Drăghici. Publicarea acestor poeme originale constituie pentru autor modalitatea de "a milita pentru poezie ca parte integrantă și vitală a mijloacelor

dezvoltării entității culturale în sânul unui popor, un manifest artistic al unui iubitor de frumos, care încă speră la o aderare a României la adevăratele valori: umanism, echilibru, echitate și tot ce derivă din acestea". Cartea este structurată în trei secțiuni distincte intitulate: *Stampe*, *Șerpuieli* și *Poezicale*, în care se regăsesc motive de inspirație diverse precum elogiul copilăriei și al mamei, iubirea, natura, dorul de țară etc. Amintirea pare să fie una dintre dimensiunile importante ale universului poetic al autorului care privește adeseori spre trecut, reactualizând momente senine ale copilăriei, peisaje dragi, chipul mamei; în același timp, poetul dezbate probleme existențiale și își exprimă idealurile legate de frumos, de bine și de adevăr. Cartea probează nu numai talentul specific al autorului, dar și un spectru de preocupări și interese de o extensie remarcabilă. În funcție de tematica aleasă, poetul apelează la modalități de exprimare deosebite, de la versuri cu rime, la trăsături caracteristice autorilor postmo-derniști. Iată o strofă din poezia *Mama (mea)*: "Surâd...mi s-a umplut ființa/Cu chipul tău, ca o icoană,/Dispare-n neguri suferința,/ Când mă cuprinzi în brațe, Mamă!". Când exprimă dorul de acasă, poetul menționează fără echivoc: "Când zic "acasă", parcă zic "sunt viu, respir, trăiesc",/că-n rest mă strânge-n spate existența..." (în debutul poeziei *Acasă*).

Așa cum vârful piramidei este prefigurat de prima piatră zidită în fundamentul ei, sperăm ca Teodor Ilincăi, în paralel cu excelențele prestații artistice de pe marile scene de operă ale lumii, să continue să scrie și să publice alte volume de poezii. Încheiem cu cuvintele lui Eminescu: "Poate că povestea este partea cea mai frumoasă a vieții omenești... Cu povești ne leagă lumea, cu povești ne adoarme". Așteptăm cu nerăbdare alte poezii în care Teodor Ilincăi să ne povestească și să se povestească pe sine cu harul și sensibilitatea care îl caracterizează.

Carmen Manea

O seara magică cu Symbol

Janina BĂDICU

Se spune că "mărul copt" câștigă mai mereu în fața fructului tânăr, neajuns la maturitate. Cred totuși, că sunt adesea momente în care ne putem înșela sau, mai degrabă, putem ajunge să recalculăm o controversă ca aceasta, mai cu seamă acolo unde muzica își intră în grații. Ca un paradox, Corul de Copii și Tineret **Symbol**, "mugurul înflorit" al maestrului Jean Lupu, sădit cu drag acum 23 de ani, pare că ajunge, ușor, ușor spre maturitatea artistică deplină, și asta chiar dacă aproape toți membri coralei încă nu au trecut de vârsta adolescenței. Am simțit cum de ceva timp formația și-a atins noi culmi ale succesului, punctate nu doar de numărul impresionant al concertelor, poate nici de prezența valoroasă în Belgia, ci mai degrabă de prima participare la Festivalul Internațional "George Enescu" și de "frenesia" care se produce de la o vreme la evoluțiile de pe scenele din București, printre care vorbim și de cea a Ateneului Român.

Se pare că sala mare a celui mai reprezentativ lăcaș de cult din România s-a adevărat a fi neîncăpătoare pentru mulțimea de iubitori ai muzicii corale ce a ales să își petreacă seara de

10 decembrie în atmosfera de "sărbătoare artistică" a sensibilității, purității și a emoției umane, pe care copiii din **Corul Symbol** o emană de fiecare dată cu atâta sinceritate. Zeci de admiratori - adulți, copii, frați, surori, părinți, bunici și oameni de cultură au fost prezenți marți seara la Ateneu.

"Colinde, colinde", concertul care ne-a purtat minute întregi către lumea minunată a cântecelor de Crăciun, s-a

O MARE LECȚIE DE MUZICĂ LA TELEVIZIUNEA NAȚIONALĂ

Tradiționalele Cursuri de Măiestrie Artistică, *Master Class*, oferite de soprana Mariana Nicolesco între o ediție și alta a Festivalului și Concursului Internațional de Canto *Hariclea Darclée* au făcut și în acest an obiectul a patru pasionante emisiuni de televiziune, transmise de TVR 2 în fiecare sâmbătă a lunii noiembrie.

Primele două emisiuni au fost dedicate Bicentenarului nașterii lui Verdi și Wagner. Astfel, am putut urmări Conferința Dr. Stephan Poen, medic foniater și doctor în muzicologie, pe marginea creației celor două genii ale muzicii, însoțită de videoproiecții din creația lui Wagner cu interpretări ale unor mari artiști români, sopranele Maria Slătinaru, Eugenia Moldoveanu, Magdalena Cononovici și tenorul Cornel Stavru, pentru ca în emisiunea următoare să admirăm pe soprana Mariana Nicolesco în repertoriul verdian, după care a urmat *Recitalul Verdi - Wagner* susținut de tinerii artiști.

În cadrul adevăratului maraton liric pe care l-a reprezentat *Concertul de Gală Master Class*, făcând obiectul celei de a treia emisiuni, în care au strălucit

tinerii interpreți, tenorii Corneliu Fânățeanu și Vasile Moldoveanu au primit *Diploma de Onoare* și *Medalia Darclée*, cea de a patra emisiune dedicată tot *Concertului de Gală* încheind în apoteoză evenimentele lirice extraordinare dedicate memoriei legendarei Hariclea Darclée.

În apropierea Crăciunului, laureații 2013 ai Concursului Internațional de Canto *Hariclea Darclée* și ai Concursului Național al Liedului Românesc strălucesc și în București, sub bagheta magică a Mariane Nicolesco, în Concertul devenit tradițional de la Banca Națională a României.

dovedit a fi un adevărat spectacol, de unde nu au lipsit surprize și momente inedite. Minuțios prezentat de simbolista Daniela Greere (studentă emerită la medicină), programul amplu de cântece de iarnă a debutat cu o serie de șase colinde ce aparțin unor compozitori români contemporani, dintre care amintesc *Lerui*, *Doamne, ler* și *Dă-ne gazdă colăcei* de Ștefan Androne, *Crăciunul* - Ion Baston, *Urătura* - Gelu Stratulat sau *În seara de Moș Ajun* de Marin Trache. Surpriza seriei ne-a fost oferită în dar de maestrul Jean Lupu, dirijorul peste care anii ce trec par a își pune cu greu amprenta. Acesta a interpretat cu prospețime și patos un fragment la toacă, din piesa cu același nume a părintelui Constatin Drăgușin. Momentul a lăsat întreg auditorul cu sufletele ridicate spre ceruri, prin bătăile implacabile ale instrumentului de lemn, simbol al ortodoxiei românești. Partea mediană a concertului a fost dirijată de lect. univ. dr. Luminița Guțanu, sprijinul de nădejde al îndrăgitei diacon Jean Lupu. Prezența feminină îmbracă de ani buni de zile postura de dirijor secund al celui mai valoros cor de tineret din România, atât de apreciat și chemat peste hotare.

Sub bagheta Luminiței Guțanu ne-am încântat spiritele cu melodii ce ne-au adus aminte de anii copilăriei: *Linu-i lin* de Tiberiu Brediceanu, în care am ascultat vocea cristalină a sopranei Andreea Elena Blidariu, *Velerim și Veler*, *Doamne* de Vasile Popovici și nelipsitul *Domn, Domn să-nălțăm* de Gheorghe Cucu. Mesajul încărcat de emoție, veselie, recunoștință și tihnă pe care cântecele de Crăciun le poartă în armonii frumos ornamentate au fost scaldate și în limbi străine, prin câteva colinde alese din muzica altor popoare. Talentații coriști, în frunte cu cei doi dirijori, au interpretat cu bucurie *Jinglle Bells* și *Susa Nina*, o lucrare compusă de Franz Gruber, mai rar auzită în România și în care am remarcat vocea sensibilă a solistei Corina Gatu. Altă simbolistă talentată, de această dată o instrumentistă, ne-a impresionat. Raluca Drăgan, elevă la Liceul de Muzică "Dinu Lipatti", a dublat subtil la vioară tema sprinteră din *Căprița*, o lucrare ce îi aparține lui Gelu Stratulat și care nu lipsește în nicio iarnă din repertoriul corului. Sub conducerea maestrului Jean Lupu, fondatorul coralei în 1990, programul concertului ne-a atras atenția prin două lucrări prezentate în primă audiție - *Flori de*

măr de Constatin Drăgușin și *Domnului, Domn din cer* de Mircea Neagu.

Spre finalul seriei glasul sopranei Andreea Elena Blidariu, studentă în anul II la secția canto din cadrul Universității Naționale de Muzică București, ne-a încântat din nou, anunțând că se apropie sfânta sărbătoare a Nașterii Mântuitorului Iisus Hristos, în binecunoscutul *Noel* de Adolphe Adam. În acorduri de lumină strălucitoare concertul de colinde al Corului de copii și tineret **Symbol** s-a încheiat cu *Steaua sus răsare* de Ioan D. Chirescu. Mai tinerii coriști au părăsit scena cu zâmbetul pe buze, proaspeți, fără indicii de osteneală, semn că pasiunea cu care cântă și bucuria cu care împărtășesc celor din jur mesajul curat al colindelor, le mențin vitalitatea continuă a trupului, spiritului și mai ales a vocilor. Încă doua bisuri și noi, cei care în seara de 10 decembrie am părut "mici" în fața jovialității, ne-am retras spre case mai buni, mai bogați și cu siguranță mai demni la gândul că acești copii minunați fac parte din viețile noastre. Ei își văd în continuare de drumul lor artistic, iar nouă nu ne rămâne decât să visăm la încă o seară magică oferită în dar de Corul de copii și tineret **Symbol**.

Concert de Oscar la Sibiu

Doina MOGA

De fiecare dată când revin în orașul adolescenței mele "Sibiu", se întâmplă, fără excepție să mă întâlnesc cu evenimente, îndeobște culturale, surprinzătoare, inedite, chiar magice. Așa s-a întâmplat și acum, la sfârșit de octombrie și început de noiembrie, când pe lângă atmosfera blândă și calmă a unei veritabile veri indiene, m-am surprins de-a dreptul năucit de un concert simfonic. Tot de fiecare dată când revin la Sibiu, merg cu religiozitate la Filarmonică, de care mă leagă o străveche și mereu reînnoită admirație și, de ce nu, chiar dragoste. În fond, aici și datorită ei am deschis ochii și urechile pe muzică. Aici și datorită ei am deslușit multe din tainele acestei arte. Și tot aici și datorită ei, mi-am ales profesia. Așa că, joi 31 octombrie am pășit cu emoție în sala Thalia, pentru a urmări concertul anunțat în programul stagiunii în curs. Nici că se putea o alegere mai bună, pentru că, ceea ce a urmat a fost ca un miracol purificator.

Totul a început cu publicul, care intra în sală elegant, cu fețe destinate și priviri luminoase, toți cu programe (de sală) în mână, ocupându-și locurile în liniște, fără foiele inutile, și cu o stare comună, aproape palpabilă, de respect. Respect pentru membrii orchestrei, respect pentru invitați (dirijor, soliști) și respect pentru compozitori. Deh! Asta înseamnă educația cultivată. Apoi, a urmat concertul. Și mărturisesc că, deși cunoșteam calitățile orchestrei din repetatele audiții anterioare, care nu m-au dezamăgit niciodată, ba mai mereu mi-au produs bucurii; deși cunoșteam performanțele tehnice ale sălii - acum îmbogățită cu noi îmbunătățiri - care au dus la o acustică de excepție; deși eram familiară cu o parte dintre invitați, ceea ce am ascultat a depășit cele mai îndrăznețe așteptări. Pentru că, de fapt, am asistat la un concert de Oscar. Orchestra a fost ceea ce ar trebui să fie orice formație orchestrală ce poartă numele de Filarmonică, adică: omogenă, cu sunet cald, rotund, clar, exact la fracțiune de secundă, perfect acordată, încărcată de emoție artistică, foarte disciplinată și într-o formă de zile mari. Instrumentele au vibrat cu mare acuratețe și precizie, depășind în tălmăcire multe formații foarte gazonate de pe mapamond. Dirijorul, Ilarion Ionescu-Galați s-a depășit pe sine, reliefând pe întreg parcursul serii, dar mai ales la Mozart, subtilitatea instrumentației dramatice, atât de particulară compozitorului. Iar rezultatul a fost o executare dintre acelea la care

simți că după Mozart interpretat așa (e vorba de "Serenata notturna"), n-ai mai putea asculta nimic altceva, pentru că orice ar părea desuet. Dar, a urmat tot Mozart, respectiv *Concertul pentru pian și orchestra nr. 25 în Do major*. Și tălmăcirea dată de pianistul rus Alexei Nabioulin, împreună cu orchestra și dirijorul cu care a fost într-o compatibilitate rar întâlnită, de parcă ar fi cântat împreună de o viață, a ridicat și mai mult nivelul emoțional, cu frumusețe și eleganță. Tehnica impecabilă, simțul muzical rafinat, înțelegerea în totalitate a trăirilor atât de diverse ale compozitorului, echilibrul și cumpătarea îmbinate perfect cu sensibilitatea, capacitatea de nuanțare și eleganța tușei a făcut din această partitura, ceea ce și este de fapt, o pagina mozartiană grandioasă. Am auzit în fine foarte clar toate notele, toate nuanțele și toate subtilitățile trecerii de la o mișcare la alta, de la o idee la alta. Lucrez rar. Cât despre Chopin-ul oferit la bis, ce să mai spun, o adevărată încântare. L-a interpretat nici siropos, nici repezit, nici prea romantic, nici prea dramatic, ci pur și simplu tulburător. Iar execuția "Micii simfoniete" cum e supranumită *Simfonia a 6-a în Do major* de Schubert, cu care s-a încheiat seara, a relevat o dată în plus, calitatea deosebită a acestei orchestre, atât de dotată emoțional și tehnic, moral și artistic.

Plecând năucit de la acest concert, mă gândeam la cât de bine i-ar sta Filarmonicii din Sibiu pe scena Ateneului român, la cât de potrivită ar fi ea într-un Festival de anvergură ca tocmai încheiatul „George Enescu” și la câtă bucurie ar putea dăruii melomanilor bucureșteni. Dar până atunci... aș recomanda măcar directorilor orchestrelor simfonice din Capitală să facă un drum la Sibiu, să asculte această orchestră și să se inspire. Că, doar nimănui nu-i strică o baie de educație, cultură, competență și respect. În fine, eu cred cu toata convingerea că la Sibiu am participat efectiv și afectiv la un concert de Oscar. Fericiți cei prezenți în sală.

Ilarion Ionescu-Galați

Vremea colindelor românești

Ilina VELESCU

În agitația firească specifică audițiilor și examenelor de instrument de la sfârșitul fiecărui semestru școlar, un moment de respiro muzical cu iz de sărbătoare și vacanță a fost introdus de *Concertul de colinde românești* susținut în decembrie la Școala de muzică și arte plastice nr. 3 din București. Concertul a cuprins o serie de 12 colinde interpretate de soprana **Mihaela Andrei** și chitaristul **Adrian Andrei**.

Ambii protagoniști provin din două universități de prestigiu: *Universitatea Națională de Muzică din București* respectiv *Academia de Muzică "Gheorghe Dima" din Cluj*. Am dorit să menționez formarea academică a celor doi întrucât, la o scurtă audiție a acestui duo se poate remarca o bogată și temeinică pregătire muzicală, rafinament și sensibilitate artistică. În prezent, fiecare este profesor de specialitate la importante instituții de muzică din București. Mihaela Andrei predă canto la *Liceul de muzică Dinu Lipatti*, iar Adrian Andrei, chitară la Școala de muzică și arte plastice nr. 3. Pe lângă activitatea de pedagog (cu lucrări didactice publicate în țară și străinătate) Adrian Andrei se manifestă cu gust și în domeniul componistic. El este

autorul colindelor prezentate în acest concert, a căror sursă de inspirație muzicală dar și literară o reprezintă folclorul românesc.

Regăsim aici, alături de unele titluri cunoscute, lucrări noi ale căror versuri aparțin de asemenea compozitorului: *În*

orașul Betleem, La poartă la Ștefan Vodă, Veniți cu toți dimpreună, O, ce veste minunată!, Coborât-a, coborât-a, Asta-i casa cea frumoasă, Colind pentru suflet, Sus la vârful muntelui, Mândru joacă Pătru-n raiu, Steaua sus răsare.

Construcțiile sonore sunt bazate pe structuri modale, arhaice, completate cu acorduri de cvarte, cvinte sau eterofonii. Din aceste sonorități transpar astfel, anumite elemente de limbaj și stilistică muzicală specifice secolului XX, noțiuni familiare

pentru cei care au avut privilegiul de a-l avea ca îndrumător, fie și pentru scurt timp, pe maestrul Dan Voiculescu. Compozitorul însuși afirmă că nu doar limbajul i-a fost influențat de Dan Voiculescu, ci întreaga sa formare ca muzician și pedagog.

Se remarcă în mod deosebit două elemente particulare care dau o notă de originalitate acestui moment muzical. Primul este reprezentat de structurile sonore utilizate de către compozitor care transpun ascultătorul într-o atmosferă aproape medievală, iar cel de-al doilea este conturat de evoluția discursului muzical care construiește un dialog între voce și chitară, aceasta din urmă depășind statutul de instrument acompaniator, preluând deseori funcția solistică.

Apropierea de colindele românești relevă dragostea și interesul celor doi pentru tradiție, abordând acest gen într-o manieră proprie ce îmbină armonios sonorități modale cu un limbaj muzical actual, realizând o punte între arhaic și contemporan.

Concertul a fost de bun augur și consider că este unul din evenimentele plăcute oferite de Școala de muzică și arte plastice nr. 3, care la sfârșitul lui septembrie și-a deschis porțile primind elevii și profesorii într-un spațiu înnoit, cu săli nou mobilate și cu piano noi înnoțite. Poate nu întâmplător, ideea de bază a concertului - paralela dintre vechi și nou - se oglindește și în evoluția acestei școli de tradiție care la rândul său realizează o punte între trecut și viitor.

Concerte extraordinare

Oana GEORGESCU

Sala Majestic a Teatrului Odeon a găzduit la început de ianuarie Concertul Extraordinar de Anul Nou "Anotimpurile" de Antonio Vivaldi și Astor Piazzolla, susținut de Silvestri Orchestra, sub bagheta dirijorului Tiberiu Soare. Organizat de Fundația "Calea Victoriei", acest eveniment i-a reunit pe aceeași scenă pe violonistul Răzvan Stoica și pe pianista Andreea Stoica, care au încântat cu lucrări din două spații muzicale: muzica clasică și tango-ul. Acompaniați de orchestră, solistul Răzvan Stoica a interpretat pe o vioară Stradivarius "Anotimpurile" de Antonio Vivaldi, iar pianista Andreea Stoica, "Anotimpurile de la Buenos Aires" de Astor Piazzolla (aranjament Frans Wagner). *"Anotimpurile... timpurile anului... Întotdeauna mi-a plăcut să caut sensul dincolo de suprafața cuvintelor sau a lucrurilor, interogându-le până la transparență. Timpul este reflectat în această oglindă curgătoare a eternității, în două viziuni: școala venețiană a barocului târziu de secol XIII cu Vivaldi și Buenos Aires-ul aceluia straniu secol XX, atât de frumos descris de Borges cu Piazzolla. Muzica, fiind un exercițiu al libertății,*

face să îmi fie imposibil să evit asocierea cu vedutele lui Francesco Guardi și cu povestirile personajelor borgesiene. Imaginea și cuvântul au fost cuprinse în sunet. Frumos, zic eu, a meritat încercat!" – a spus Tiberiu Soare.

Din 2009, violonistul român cântă pe o vioară Stradivarius Queen ex-Ernst din 1729, pe care a câștigat-o la o competiție desfășurată la Salzburg, unde a avut 170 de contracandidați. Răzvan Stoica are în palmares aproape 30 de premii naționale și internaționale și a lansat un disc intitulat "Stradivari With Passion". El este laureatul anului 2013 al concursului "New Talent" de la Bratislava, fiind primul muzician român care reușește această performanță în istoria de 44 de ani a acestui concurs, inițiat de Sir Yehudi Menuhin. În finală, Răzvan Stoica a interpretat "Concertul op. 35 pentru vioară și orchestră" de Piotr Ilici Ceaikovski, o interpretare care a ridicat în picioare publicul aflat la sala de concerte a

Filarmonicii din Bratislava. "New Talent" este una dintre cele mai importante competiții pentru tineri instrumentiști (18 - 28 ani) organizată sub egida International Music Council (IMC, fondat în 1949 de UNESCO) și a Uniunii Europene de Radio. Fiecare radiodifuziune publică europeană are dreptul de a

înscris în concurs proprii candidați, Răzvan fiind propus de Radio România Muzical.

Asociația pentru Muzică, Artă și Cultură a organizat la Ateneul Român, în parteneriat cu Filarmonica "George Enescu" și sub patronajul Ambasadei Republicii Italiene în România, recitalul omagial intitulat "Verdi-Wagner:

Corespondențe". Pentru că anul muzical 2013 stă sub semnul plin de forță al doi dintre compozitorii emblematici și vizionari care au redefinit genul liric, Richard Wagner și Giuseppe Verdi, marea majoritate a instituțiilor muzicale ale lumii a ales să marcheze bicentenarul nașterii celor doi giganti ai componisticii prin evenimente speciale. Lăudabilă deci și inițiativa lui Mihai Stan, Președintele Asociației pentru Muzică, Artă și Cultură: reunirea pe aceeași scenă a sopranei Leontina Văduva și a actriței Medeea Marinescu, alături de pianistul japonez Masakatsu Nakano și de scriitorul și publicistul Marius Constantinescu (în foyer a fost prezentată și cartea sa „Cortez”, recent lansată și editată în condiții grafice excelente în colaborare cu Asociația pentru Muzică, Artă și Cultură). Ei ne-au invitat nu doar să-i ascultăm *altfel* pe Wagner și pe Verdi, dar să îi cunoaștem prin ochii, rândurile, scrierile și filtrul spiritual al celor care le-au fost aproape ani de zile - Cosima Wagner și Giuseppina Strepponi. Fragmente de corespondență, inedite pentru publicul bucureștean, dar și *lied*-uri și *canzone* din creația camerală au fost coloanele „împletite, ca într-un *chiostro medieval*” care au susținut o serată a eleganței, distincției și a excelenței artistice. Muzica și proza s-au întâlnit precum cele două artiste, prezențe emblematic, veritabile ambasadoare ale artelor: soprana Leontina Văduva și actrița Medeea Marinescu. „*Lor li s-au alăturat pianistul Masakatsu Nakano și prezentatorul Marius Constantinescu, schițând împreună, din câteva linii, portrete și suflute alcătuite din note pe portativ și rânduri pe hârtie, în oglinzi ce au confundat voit compozitorii și oamenii*” – ne-a spus Mihai Stan. (Foto: Valentin Boboc, Iulian Papaghiuc)

Gala Premiilor Forumului Muzical Român 2013

Zeci de personalități ale vieții cultural-artistice și muzicale românești, alături de un public numeros, s-au strâns la Opera Comica pentru Copii pentru a-i aplauda pe laureații celei de-a XIV-a ediții a Premiilor Forumului Muzical Român, un eveniment organizat, tradițional, chiar de Ziua Unirii. De-a lungul timpului, cu ocazia acestei manifestări inițiate de directorul-fondator Smaranda Oțeanu Bunea, au fost laureate peste două sute de personalități ale culturii, artei muzicale și coregrafice românești.

Ediția din acest an a fost una aniversară, marcând 15 ani de la fondarea și 10 ani de la instituționalizarea binecunoscutei instituții de cultură. Au fost acordate Premiul "In Honoris" Primarului General al Capitalei Sorin Oprescu și Premii de Excelență următoarelor personalități cultural-artistice: Prof. Univ. Dr. Grigore Constantinescu, soprana Silvia Voinea, tenorul Florin Diaconescu, scenograful Viorica Petrovici, director de imagine al Operei Comice pentru Copii, actrița Stela Popescu, compozitorul Dumitru Lupu, Radu Anghel Vasilescu, directorul Palatului Național al Copiilor, Gheorghe Ungureanu, directorul Casei de Cultură din Constanța, Liviu Manolache, director al Festivalului "Mamaia Copiilor", Ioan Bojin, directorul Filarmonicii de Stat din Sibiu, regizorul Cristian Mihăilescu, coregraful Valentin Roșca, Ana Toboșaru, director Uniunea Criticilor Muzicali ș.a. Ineditul ediției din acest an a Premiilor Forumului Muzical Român a constat și în acordarea

principal. Marea actriță semnează și regia celei mai noi premiere, care s-a jucat toată luna ianuarie. Scenografia este semnată de "premianta" Viorica Petrovici (nominalizată în 2011 la Premiile César pentru costumele din filmul „Izvorul femeilor” de Radu Mihăileanu), asistent de regie este tenorul Valentin Racoveanu, iar coregrafia aparține lui Mihai Babușka și lui Vali Roșca.

În semn de apreciere pentru talentul și dăruirea cu care s-au ilustrat în viața artistică din ultimele decenii, îndeosebi prin promovarea unei educații

Ulpium și Roman Vlad

artistice de calitate în rândul tinerelor generații, președintele Traian Basescu a conferit Ordinul "Meritul Cultural" în grad de Comandor, Categoria B - "Muzică", profesorului universitar dr. Grigore Constantinescu, președinte al Uniunii Criticilor, Redactorilor și

Realizatorilor Muzicali din România "Mihail Jora", precum și al Forumului Muzical Român. Șeful statului a mai conferit Ordinul "Meritul Cultural" în grad de Comandor Categoria F - "Promovarea culturii" Smarandei Oțeanu-Bunea, compozitor și critic muzical, director-fondator al Operei Comice pentru Copii, și Ordinul "Meritul Cultural" în grad de Cavaler, Categoria B - "Muzică", conf. univ. dr. Dumitru-Mitică Lupu, compozitor, Ordinul "Meritul Cultural" în grad de Cavaler, Categoria F -

"Promovarea culturii", lectorului universitar Liviu Manolache, actor și regizor, director general al Festivalului de Creație și Interpretare "Mamaia Copiilor" și lui Gheorghe Ungureanu, director al Casei de Cultură a Sindicatelor Constanța. Decorarea a fost făcută la propunerea Uniunii Criticilor, Redactorilor și Realizatorilor Muzicali din România și a Forumului Muzical Român.

Text și foto: **Oana GEORGESCU**

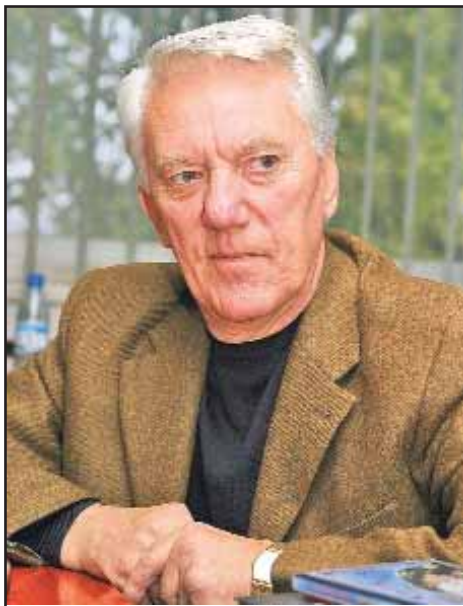
unor Premii Nominale: Premiul "STELA POPESCU" – tenorul Valentin Racoveanu, Premiul "GRIGORE CONSTANTINESCU" – compozitorul Roman Vlad, Premiul "SILVIA VOINEA" – soprana Gabriela Daha, Premiul "FLORIN DIACONESCU" – tenorul Vicențiu Țăranu, Premiul "DANIELA CARAMAN-FOTEA" – solista Roberta Enișor și Premiul "VIORICA PETROVICI" – coregraful Cătălin Caracaș. Decernarea premiilor a fost urmată de musicalul lui Roman Vlad, "Soacra cu trei nurori", cu Stela Popescu în rolul

O legendă a divertismentului muzical

Octavian URSULESCU

Vorbind despre Titus Munteanu la trecut e ca și cum aș face-o despre mine, pentru că mai bine de 25 de ani am fost umăr lângă umăr la festivalul de la Mamaia, la atâtea emisiuni muzicale ale TVR, la „Steaua fără nume”, „Șlagăre în devenire”, „Meridianele cântecului”, la concursuri de dans sportiv. „Meridianele cântecului” era ca o lumină, joia seara, cu un... sfert din programul de 2 ore al TVR, iar în dansul sportiv am fost adevărați pionieri, organizând în 1989 primul concurs de gen la Polivalentă (s-a filmat, dar s-a transmis abia în 1990, Cabinetul 2 fiind șocat de lejeritatea costumațiilor latino!). Am continuat să promovăm dansul sportiv, iar Titus Munteanu a fost un timp chiar vice-președinte al federației de specialitate, el fiind cel care l-a convins pe Cornel Dinu, pe atunci secretar de stat, să semneze actul de naștere al federației, care în 2006 ne-a recunoscut meritele, acordându-ne câte un trofeu de excelență, la 15 ani de la înființare. Cu Titus am făcut primul festival „liber” la Mamaia, în 1990 (când a triumfat Cornel Fugaru cu „Ave Maria”, iar la Interpretare a câștigat Laura Stoica), elogiati fiind de italienii de la „Corriere della sera”, și tot cu el alături am fost la ultima mea apariție acolo, în 1997, când a avut ideea genială de a mi-o asocia la prezentare pe Monica Anghel.

Născut la Timișoara în 1941, Titus Munteanu a studiat flautul la liceul de muzică, iar după absolvirea Conservatorului, la București, a predat acest instrument atât la Conservator, ca asistent, cât și la Liceul „G. Enescu”. În 1966, un alt timișorean de excepție, Richard Oschanitzky, cu care colabora la concerte și înregistrări de jazz, îl recomandă lui Paul Urmuzescu și așa devine, până în 1971, colaborator permanent al TVR, ca redactor muzical, până în ziua când Tudor Vornicu îl convinge să renunțe la catedră. Din acel moment, cu excepția a circa 5 ani, când a fost director la Antena 1, Prima TV sau Național TV, destinul său se leagă de TVR, fiind chiar, între 1999-2002, director la TVR 1. Din punct de vedere muzical, cu toată instrucția sa academică, a fost un deschizător de drumuri, un modernist, fiind cel care a reușit să introducă în programe formațiile Phoenix (memorabile rămân

filmările la piesele „Canarul” sau „Vremuri”), Roșu și Negru, Olympic ‘64, Sideral, FFN, Andantino. Timp de 4 ani a fost mâna dreaptă a regretatului Alexandru Bocăneț, bunul său prieten, iar în 1977 participă pentru prima dată la marele festival internațional „Rose d’Or” de la Montreux, Elveția, de unde va aduce României, în timp, 2 premii. Cine poate uita emisiunile lui în care erau angrenați compozitorii Cornel Fugaru, Ion Cristinoiu, Marius Țeicu (colegul său mai mic, oboist, de la liceul de muzică din Timișoara), Marcel Dragomir, Horia Moculescu, Mihai Constantinescu, Marian Nistor,

Mihai Dumbravă? Sau cele cu trio-ul formidabil Marius (Țeicu) – Olimpia (Panciu) și Mihai (Constantinescu)? Sau fanteziile muzicale cu Marina Voica, Margareta Pâslaru, Angela Similea, Corina Chiriac, Mirabela Dauer, Alexandru Arșinel, Florin Piersic, Stela Popescu, Radu Gheorghe, Loredana Groza, Gabriel Cotabiță, Adrian Daminescu și mulți alții? Au fost celebra „Școală a vedetelor 1”, urmată de o a doua, dar și de „Echipa fantastică” de la Antena 1 sau ultimul său proiect, „Opt într-o barcă”, apoi au fost emisiunile în care a lansat o groază de copii care azi sunt celebri, „Numai cu acordul minorilor” sau „Televiziunea copiilor”. Când spui Titus Munteanu te gândești la lansarea

a numeroase vedete, de la Mirabela Dauer la Elena Cîrstea, nemaivorbind de cei din „școala” sa faimoasă (de care mă rog acum fără succes să-mi spună două vorbe despre el pentru o carte... Cum uită omul!), dar și de înregistrarea a sute de șlagăre de muzică ușoară. Emisiunile sale au fost premiate în țară („Actualitatea muzicală”, Fundația Mihail Jora, VIP, CNA, Ambasador, ACIN, APTR), dar și peste hotare: „Totul e posibil în joc” (mențione la Montreux, 1984), „Un trio formidabil” (pr. I la Gabrovo, 1985) și mai ales „Trandafirul de argint” la Montreux în 1996, pentru „Școala vedetelor”. Ingratitudinea TVR față de cel mai valoros și mai titrat realizator de divertisment al său n-a cunoscut limite (asta s-a văzut și la moartea sa, când n-a fost, cum era normal, expus în foyer-ul instituției, iar la biserică și cimitir implicarea TVR a fost jenantă...), pentru că el, care adusese TVR atâtea distincții și fusese membru în atâtea jurii, a părăsit pentru prima oară instituția din Dorobanți atunci când conducerea a refuzat să-i permită să meargă la Montreux, unde fusese invitat în juriu!!

Nu mai sunt Tudor Vornicu, Ovidiu Dumitru, Octavian Sava, acum li s-a alăturat la televiziunea îngerilor Titus Munteanu, căruia fiecare solist de muzică ușoară din țara asta ar trebui să-i ducă o floare la mormânt. Știu că asta nu se va întâmpla, dar poate că în conducerea instituției cineva va decide ca Studioul muzical al TVR să-i poarte de acum numele...

Claudia Daniela Nacu

Octavian URSULESCU

Când a fost primită în UCMR, în 1986, avea doar 24 de ani! Absolvise "magna cum laudae" clasa de Compoziție a maestrului Anatol Vieru la Conservator, avându-i profesori între alții pe Victor Giuleanu (teorie-solfegiu), Ștefan Niculescu (forme muzicale), Dinu Ciocan (contrapunct). Lucrarea de diplomă a constat într-un... musical, "Alice în țara minunilor" (pe care l-a montat de curând în Olanda), la care semna muzica, orchestrația, scenariul și regia! Claudia Nacu s-a născut în 1962 la Hunedoara și a început studiul pianului la 4 ani. În 1980 termină liceul "G. Enescu", răstimp în care ia lecții particulare de armonie și contrapunct cu Maya Badian, Corneliu Cezar, Dan Buciu. La 10 ani semna, muzică și scenariu, musical-ul "Frumoasa din pădurea adormită", care s-a jucat cu succes în sala liceului. Compune muzică corală, lieduri pentru mezzosoprană și pian, suite orchestrale, așa încât la 15 ani este admisă în mod excepțional ca membră supleantă a UCMR! Debutul în muzica ușoară a avut loc în 1981, la concursul TV "Șlagăre în devenire", cu compoziția "Pentru primele flori", interpretată vocal și la pian alături de orchestra dirijată de Sile Dinicu. La lecții particulare de canto cu Florica Orăscu,

după care o perioadă fructuoasă de 3 ani este cea în care a făcut parte din Trio Expres (la invitația lui Carmen Mureșan a adus-o și pe colega de Conservator Aida Pânzaru, actualmente Aida Pentzer-Brown, stabilită la New York), pentru care compune "Tu și eu" (disc Electrecord) și "Te voi aștepta" (mențiune la "Melodii '84"). Scrie texte pentru versiunile în engleză, dar și adaptări în română ale unor șlagăre internaționale (ABBA, Modern Talking, The Shorts). După retragerea Aidei, a sosit Gina Cotae, absolventă de Conservator la Iași; împreună cu ea și cu Bogdan Ilimescu, Claudia Nacu înființează grupul Start, cu care în 1986 obține

premiul 3 la Concursul cântecului pentru tineret, cu "Pentru anii noștri tineri, pace vrem", precum și premiul UTC la "București '86", cu "București, cetatea tinereții". Un timp cântă la Teatrul de revistă "C. Tănase" și în paralel este docent de canto și corepetitoare la Școala populară de artă. Orchestrază și susține partitura de claviaturi la toate piesele sale, participă la toate competițiile importante, face turnee, este nelipsită de la radio și TV, face parte din juri. La Festivalul internațional "București '92" este finalistă cu un reggae, "Bătrânul ceas", în interpretare bilingvă, Ovidiu Baci (reimprimare apoi la radio cu Mihai Balaban),

respectiv Macky Zuckerman din Trinidad-Tobago. A compus pentru Mihaela Runceanu ("Un destin nepieritor"), Marina Scupra, Natalia Guberna, Dorin Anastasiu, Mirela Voiculescu, Ioan Luchian Mihalea (piesa în duet "Și marea va cânta"), Mihai Balaban, Ovidiu Baci, Cvintetul vocal "Luchian" și "Start" ("Cântecul meu de pace"), pentru ca la începutul anilor '90 să fie nevoită, datorită plecării din țară, să renunțe la proiectele pregătite pentru Margareta Pâslaru și Dida Drăgan. Spicuim din creația sa de muzică ușoară: "O nouă zi", "Un cântec, un gând, o viață", "Să trăim în dragoste și pace", "Sfera de lumină", "Un cântec pentru tine", "Mi se pare corect", "Start", "Dansul", "Unde ești?", "Copii în paradis", "Noapte de Crăciun", "Pasăre și stea" (duet cu Dorin Anastasiu, unul din interpreții ei preferați). În 1993 se stabilește în Olanda, unde își

continuă activitatea artistică. În 1995 traduce în engleză "Copii în paradis" (Children of Today), care apare pe albumul "Love is the only way", editat de EMI Nederland. A cântat în țările scandinave și mai toate cele europene, în Dubai, Curaçao, Malaezia, Cuba, SUA. Timp de 7 ani a fost profesoară de muzică la liceul antropozofic "Geert Groote" și tot 7 ani a dirijat corul mixt "Fiejesta", ambele în Amsterdam. De 12 ani este pianistă, cântăreață și musical coach la restaurantele Pasta e Basta din Rotterdam și Amsterdam, într-un concept unic, "Wein, Weib und Gezang". Are frecvente apariții la posturile TV din Olanda (RTL 4, RT Oost), acompaniind la pian soliști de

operă și de muzică ușoară. În Olanda a compus câteva piese foarte apreciate, înregistrate la Buma Stemra, echivalentul UCMR-ADA: "In a dream", "Bittersweet", "De wereld voor me zien", "Not just now".

Amuzant este faptul că în 1990, după ce o prezentasem în atâtea concerte, amândoi am susținut un examen cât se poate de serios pentru postul de... redactor la "Actualitatea Muzicală"! Până la urmă comisia m-a ales pe mine și e mai bine așa, Claudia Daniela Nacu putând să-și continue cu succes cariera muzicală.

Pasăre și stea

Versurile: Dan Verona

Muzica: Daniela Claudia Nacu

The musical score is written for guitar in a 4/4 time signature with a key signature of two flats (Bb and Eb). It consists of five staves of music. The first staff begins with a treble clef and a 4/4 time signature. The notes are: Bb (quarter), F/A (quarter), Eb/G (quarter), Bb/F (quarter), Eb (quarter), F (quarter). The second staff continues with: Bb (quarter), F (quarter), Bb (quarter), F/A (quarter), Eb/G (quarter), Bb/F (quarter). The third staff continues with: Eb (quarter), F (quarter), Bb (quarter), Eb/Bb (quarter), Bb (quarter), Eb (quarter), F7/Eb (quarter). The fourth staff continues with: Dm7 (quarter), Gm7 (quarter), Cm7 (quarter), F (quarter), Bb (quarter), Bb (quarter), Bb (quarter), Bb (quarter). The fifth staff continues with: Eb (quarter), D (quarter), Gm (quarter), F (quarter), Eb (quarter), Bb/F (quarter), Eb/F (quarter), F (quarter), Bb (quarter), and ends with a double bar line and the instruction 'Da Capo'.

1. Cred că în toate e un dor,
Și o inimă ce bate, ca o pasăre, ușor
Cred că în toate e ceva
Dintr-o aripă în zbor și dintr-o stea.

2. Cred că nici soarele din zori
N-ar avea vreun sens anume,
De n-ar da pe lume flori,
Cred că în toate e ceva
De fereastră larg deschisă și de stea.

Refren:

La fel și noi ținem de-o iubire
Cu mult mai mare și mai grea,
Unind și pasăre și stea
De-aceea și în noi mereu va exista
Un dor de-a fi și pasăre și stea.

Serbările iernii

Marius GHERMAN

Iarna blândă a dat posibilitatea organizatorilor de mari manifestări muzicale să angreneze zeci de artiști valoroși în evenimente de anvergură. De la promotorul Tibi Marian, de pildă, aflăm că în Piața Mare din Sibiu au fost în noaptea de Revelion peste 15.000 de spectatori, dornici să urmărească spectacolul „dirijat” de Dan Negru și în care și-a făcut reparația pe scenă, după episodul atât de mediatizat al agresiunii din partea fostului impresar, frumoasa Alexandra Stan, mai populară poate (ca și Inna) peste hotare decât acasă. De pildă, în perioada succesului ei cu piesa „Mr. Saxobeat” nu era post de radio din SUA la care să n-o asculți zi de zi. Și dacă tot am amintit de America, am aflat că Ana-Maria Ferentz, stabilită după cum se știe la Los Angeles, a fost invitată în noaptea cea mai lungă să cânte atât la „Olympic Collection” (un mare spațiu de evenimente, în care românii din L. A. s-au distrat cot la cot cu americanii), cât și la elegantul restaurant „Dunărea” din Anaheim. Compatrioții noștri știu să se simtă

Ana-Maria Ferentz

Corina Chiriac

bine oriunde s-ar afla!

În țară, s-au organizat mari spectacole în mai toate reședințele de județ, în unele din ele fiind invitate și vedete internaționale (cum a fost cazul cu Smokie și Michael Bolton, la Galați, sau Paul Anka, la București). Ca de fiecare dată, cel mai echilibrat și mai dens revelion muzical a fost cel din Piața Unirii din Focșani, președintele C.J., Marian Opreșan, având experiența îndelungată a organizării celor mai „tari” concerte

de gen. Aici, spre deosebire de Galați (unde Alexandru Jula este ignorat de primăria locală, dar chemat pretutindeni în țară), și artiștii gazdă își au locul lor pe scenă, de această dată fiind vorba de Geta Postolache și de ansamblul „Țara Vrancei”. Un alt merit al acestui show este respectarea conceptului „eveniment pentru toate vârstele și pentru toate gusturile”, muzica ușoară fiind reprezentată la vârf de Corina Chiriac, care a „supus” publicul cu verva-i binecunoscută. A fost și muzică latino-americană, cu argentiniianca Analia Selis (soția cunoscutului violoncelist Răzvan Suma), și etno, Radu și Andreea FornEa optând, din „familia

K1”, pentru cele trei grații de la Hora. Tinerii au fost regalați cu daruri pe măsură, ei venind în piață, tradițional, ceva mai târziu. A fost, astfel, Narcotic Sound, adică Marius Mirică și Christian D. (Dumitrescu), cu al lor „dance-house-latino” din care n-au lipsit hit-urile „Mamasita”, „Lambada loca” sau „Danța bonito”, dar n-au lipsit nici atât de îndrăgiții DJ Sava și Raluka. Alexandra Raluca Nistor, născută la

Deva, a făcut mai întâi carieră în muzica ușoară, cu Trofeul festivalului internațional „G. Grigoriu” de la Brăila, un premiu II la Mamaia și prezența în finala „Megastar”. Din 2009 colaborează cu talentatul buzoian DJ Sava și, după o întrerupere, cât timp acesta a colaborat cu Misha, a revenit în duo-ul care a consacrat titluri aflate pe toate buzele: „I Like (The Trumpet)”, „Tenerife”, „Love you”, „Aroma”, „Cocktail”, „Give it to me”, „Free”. Un recital de marcă a fost cel

susținut de valorosul grup basarabean de rock alternativ Zdob și Zdub, sosit direct de la Moscova. Formația fondată în 1994 de Roman Iagupov a reprezentat de 2 ori Rep. Moldova la Eurovision (locul 6 în 2005 cu celebra „Bunica bate doba”), a cântat în peste 20 de țări alături de nume faimoase și a probat încă o dată clasă internațională certă, cu „Trece vremea omului”, „450 de oi”, „Hardcore moldovenesc” și alte hit-uri binecunoscute. Keo, cu formația sa, ca de obicei, a oferit proiectul recent în

care îl are alături pe Skizzo Skillz („Bini di tăť”). Nu întâmplător am afirmat că la Focșani este de departe cel mai consistent concert de revelion din țară, în care nici show-ul de lasere (producție britanică), nici focurile de artificii nu au egal, dar în primul rând e vorba de numărul de artiști (11 recitaluri live!) și de invitații străini, nu mai puțin de patru. Pe numele său real Sascha Lapessen, producătorul și DJ-ul german Sash! a

Raluka, DJ Sava

Sash!

evoluția legendarei trupe olandeze BZN (Band Zonder Naam), acum restrânsă la formulă de duo, cu Jan Keizer (component din 1969!) și Anny Schilder. Formația are sute de milioane de discuri vândute, a oferit un pop-rock british de calitate, nelipsind șlagărele reluate în cor de întreaga piață: „Blue Eyes”, „Le legionnaire”, „El condor pasa”, „Dance Dance”, „Mon amour”, „Marraketch”, „Banjo Man”. Așa încât, ca o concluzie: uite că se poate, atunci când există pasiune și pricepere!

vândut peste 22 de milioane de discuri, cucerind 70 de discuri de platină, aur și argint în întreaga lume și fiind premiat de „Billboard”. N-au lipsit din recitalul său hiturile „Ecuador”, „Encore une fois”, „Stay”, „La primavera”, „Adelante”, însoțite de dinamica ilustrație coregrafică a trupei Rock On. Spre surprinderea chiar a organizatorilor, niciunul din cei peste 12.000 de spectatori n-a plecat acasă, toți dorind să urmărească

Zdob și Zdub

Superlativele VIP

Oana GEORGESCU

Revista "VIP" a organizat cea de-a XVIII-a ediție a Galei Superlativelor VIP pe anul 2013, un eveniment găzduit de Sala Savoy a Teatrului de Revistă 'Constantin Tănase'. Directorul, marele actor Alexandru Arșinel, s-a declarat onorat și a ținut să mulțumească tuturor celor prezenți - multe vedete și din lumea artistică - și să îi felicite pe laureați.

Derulată sub genericul 'Oamenii schimbării', Gala VIP a prezentat, la început de an, o retrospectivă

Alexandru Arșinel

de... final de an a fiecărui domeniu semnificativ pentru societatea românească: teatru, film, muzică, lumea afacerilor, educație, știință și viață, sănătate, domenii esențiale care au devenit categorii de premiere. Astfel, pe scena Sălii Savoy au urcat laureații, acei oameni ce au reușit să se distingă prin activitatea și performanțele lor. Printre aceștia s-au numărat și muzicieni.

Câștigătoarea trofeului VIP la categoria "Muzică" este

Alexandrina Hristov

Margareta Pâslaru

basarabeancă. Pianistă, pictoriță și poetă, Alexandrina Hristov a încântat publicul cu un recital extraordinar, asemeni marelui naist Nicolae Voiculeț. El a fost laureatul categoriei "Artă Populară".

Trofeul Superlativelor VIP la Categoria 'Excelență' a fost acordat marelui actor Radu Beligan. Deși nu a putut fi prezent la eveniment, actorul George Ivașcu a adus mesajul maestrului Beligan pentru toți cei prezenți: "Au trecut mulți ani de când între mine și publicația dumneavoastră s-a legat o lungă și trainică prietenie. Se știe ca între prieteni fiecare trebuie să dea câte ceva. Dvs mi-ați dat de-a lungul timpului o mulțime de premii, culminând cu cel din seara aceasta, când am marele regret că nu vă pot sta alături. În schimb, eu v-

Nicolae Voiculeț

am oferit întotdeauna dumneavoastră și cititorilor dumneavoastră dragostea mea iremediabilă. Vă iubesc, și atât cât va vrea Dumnezeu, iubirea mea pentru dumneavoastră va rămâne neschimbată".

Printre invitați i-am remarcat pe Margareta Pâslaru, Gheorghe Turda, Ileana Stana Ionescu, Cristina Deleanu, Eugen Cristea, Marius Bodochi, Ioan Cărmăzan, Elisabeta Merișoreanu s.a. (Foto: **Dragoș Constantin**)

Femina

Georgiana PÂRVU

STELA ENACHE. Născută la Reșița (este de altfel Cetățean de onoare al județului Caraș-Severin), Stela Enache și-a împletit în cea mai mare parte cariera artistică cu aceea a regretatului compozitor Florin Bogardo, cu care s-a căsătorit în 1971, căsnicie

din care au rezultat doi copii minunați, Laura și Anton. De altfel, Bogardo a compus pentru ea nu mai puțin de 76 de melodii! Câteva din ele au fost aplaudate la scenă deschisă de entuziastul public de la spectacolul-eveniment "Ziua muzicii ușoare românești de altădată", de la Sibiu (organizat de Casa municipală de cultură), precum și de cel din Zlatna, unde Stela Enache a susținut un recital și a fost președinte de juriu la festivalul de romanețe "Te-aștept pe-același drum – In memoriam Valer Ponoran". Este vorba de șlagărele "Ani de liceu", "Balada pescărușilor albaștri", "Diminețile mele", "Extemporal la dirigenție", "Să nu uităm trandafirii", cântecele interpretate de ea și compuse de Bogardo figurând în banda sonoră a filmelor de imens succes "Liceenii", "Extemporal la dirigenție", "Declarație de dragoste". Stela Enache a urmat cursurile Conservatorului "Gheorghe Dima" din Cluj-Napoca, cel care a descoperit-o fiind George Grigoriu, care i-a și încredințat de altfel cea dintâi piesă de succes, "Pentru un sărut". Dacă multă vreme a fost mai puțin în prim-plan aceasta s-a datorat faptului că a întreprins sute de turnee peste hotare (a făcut de 4 ori înconjurul lumii!), cu formațiile Romanticii, Electrecord, aceasta din urmă devenind Electric-Cord și apoi Sunshine Band. În acest an, Stela Enache este

angrenată, alături de alți campioni ai popularității, în amplul și ambițiosul proiect "Șlagărele României".

IANNA NOVAC. La foarte scurt timp după ce a devenit mămica Erikăi, soprana Ianna Novac, fostă componentă a trupei A.S.I.A. și care a cântat alături de Francesco Napoli, Alessandro Safina și de trupa Distinto, a reușit o performanță remarcabilă. Videoclipul piesei "Una furtiva lagrima", pe care cântăreața a lansat-o anul trecut, a fost difuzat pe Classical Music TV (C Music TV) Londra, unul dintre cele mai importante posturi de muzică pop-opera și crossover. Acesta poate fi vizionat în peste 100 de țări și este recunoscut pentru promovarea celor mai importanți artiști de gen (Sarah Brightman, Andrea Bocelli, Il Divo, Adele, Björk, Bobby McFerrin, André Rieu, Paul Simon ș.a.), fiind desemnat de trei ori "Best Music Channel" la Gala Premiilor Eutelsat TV. Videoclipul "Una furtiva lagrima" (regizor Bogdan Albu)

este primul din cariera solo a artistei, ea fiind acompaniată de quartetul "Arpeggione".

"Nu îndrăzneam nici măcar să visez la așa ceva, dar speram ca într-o zi să ajung aici" – a declarat interpreta care a lansat recent și albumul "Open Your Eyes". "Ce aş putea să-mi mai doresc? Din momentul în care am fost contactată de echipa de la Classical Music TV pentru a-mi cere dreptul de a transmite videoclipul, nu mă mai trezesc din aces vis frumos, care, iată, mi s-a-mplinit!".

THEO ROSE. Elevă în clasa a XI-a la Liceul "Dinu Lipatti",

Theodora Diaconu s-a născut în comuna prahoveană Izvoarele, la poalele munților. Cântă încă de la vârsta de 5 ani, îndrăgind folclorul local, mai ales că a avut șansa de a evolua sub bagheta tatălui său, dirijorul ansamblului "Izvorașul". În adolescență s-a apropiat de muzica ușoară, fiind pregătită de sora sa mai mare. Juriile de specialitate i-au apreciat la superlativ performanțele vocale, cucerind trofeele concursurilor "Musicforkids" (Iași, 2011), cu piesa "Who's Loving You", și "Mihaela Runceanu" (Buzău, 2013), cu "Nu mai vreau să știu" de Dan Dimitriu, pe versuri de Eugen Rotaru. În această perioadă, alte piese de rezistență din repertoriul ei au fost "Dă, Doamne, cântec!" de Viorel Gavrilă, "De-ai fi tu salcie..." de Horia Moculescu, "Vreau să vii în viața mea" de Aura Urziceanu. În 2013 pornește pe un nou drum,

trasat de compozitorul și producătorul ieșean Cătălin Dascălu, sub numele de scenă Theo Rose. Primul single, "Diamonds & Pearls", o piesă pop cu influențe R&B și hip-hop, este inspirată din povestea tristă a Alexandrei Stan ("Viața nu e/ Așa cum se vede la MTV"...). De altfel, Theo Rose a avut ocazia să participe alături de Alexandra Stan la concertul de promovare a campaniei "Nu bate, mai bine cântă!" chiar la liceul "Dinu Lipatti". Primul contact cu numeroșii ei fani l-a avut la gala Romanian Top Hits de la Bacău, unde a fost aplaudată de peste 20.000 de spectatori și asaltată pentru autografe. Supranumită "Jessie J de România", Theo Rose a

lansat de curând un nou hit semnat de Cătălin Dascălu, "Iarnă în doi".

MĂDĂLINA MANOLACHE. Nimic nu e întâmplător: Mădălina Manolache este din Buzău, ca și idolul său, Mihaela Runceanu, căreia-i cântă impecabil câteva melodii ("De-ar fi să vii", "Iartă", "E-adevărat, iubirea mea!"). A fost de câteva ori laureată la festivalul de la Buzău ce poartă numele regretatei artiste, iar la câteva ediții a fost și moderatoare, pentru că își ilustrează talentul și pe acest tărâm al prezentărilor de evenimente, fiind colaboratoare a Centrului de cultură și artă Buzău. A

debutat în 1990, imediat în palmaresul său adunându-se premii importante cucerite la toate festivalurile de gen din țară: "Florentin Delmar" (Focșani), "Aurelian Andreescu" (București), "Stelele cetății" (Deva), "Gaudeamus" (Brașov), "București '92", dar și de peste hotare (Kiev, Ucraina). Cunoscută telespectatorilor și de la emisiunea "Ploaia de stele" de la TVR, unde a fost o remarcabilă... Laura Pausini, cu melodia "In assenza di te", Mădălina Manolache a devenit un nume în audiovizualul buzoian: a făcut mai întâi mulți ani radio, iar în prezent produce, realizează și prezintă două emisiuni de succes la TV S-E, "Oameni" și "În pași de week-end". Este foarte mândră de fetița ei Andreea Mihaela, care pare

a-i călca pe urme în ce privește talentul muzical. În ultima vreme interpreta și-a adăugat în repertoriu multe piese de factură etno, pentru care a filmat reușite videoclipuri.

Un american la București

Oana **GEORGESCU**

S-a născut în 1975 în Pennsylvania, SUA și de șapte ani s-a stabilit în România, la București. Mai precis, din 2007, anul în care absolvă Magna Cum Laude Facultatea de Compoziție din cadrul Universității de Arte din Philadelphia. Până atunci fusese solist vocal și cânta la banjo în diferite trupe americane. Charles Hubbard Jr sau Charlie, așa cum îi spun prietenii, a devenit din 2012 liderul trupei "Westroot" (în traducere "rădăcină din vest"), singura din România care cântă country-fusion, mai precis blue-grass, country, western, cu banjo interpretat în stil american și cu influențe din jazz rock progressive. "Cu o vioară, cu o mandolină, cu tobe, bas și voci, muzica noastră se recunoaște oriunde în lume și e o continuare a tradiției americane. De aceea se cheamă Westroot... Reprezintă rădăcinile din vest, venite din

America, de peste ocean, care fuzionează cu cele românești, adânci, sigure, bine înfipite într-un pământ foarte fertil" – ne-a mărturisit Charlie.

Sloganul band-ului alcătuit din Andrei Gruiă (mandolină, solist vocal), Chuckk Hubbard Jr (banjo, backup vocal), Simona Buescu (vioară), Sabin Tăran (bass) și Eduard Felix Comârzan (tobe) este "with roots in the west". "M-am simțit de la bun început binevenit în România și am observat că lumea e impresionată de banjo-ul interpretat în stil blue-grass. Mai ales că românii n-au prea văzut acest instrument decât în filme. Și pentru că îmi place să cânt country, sunt atras și de muzica populară românească" – a spus solistul.

El cânta și compune muzică country, scrie partituri pentru vioară, este aranjour muzical și este singurul cântăreț la banjo (cântă la banjo cu 5 corzi din 1989!) din România.

Charlie a creat și a îmbunătățit un soft de compoziție – "Rationale" - pentru muzică microtonală pe care a folosit-o și în câteva proiecte de visual arts. A prezentat această invenție anul trecut la Linux Audio Conference (LAC 2013) de la Graz, dar și la Institutul de Muzică Electronică și Acustică (IEM, Institute of Electronic Music and Acoustics) din cadrul Universității de Muzică și Artă Dramatică din orașul austriac.

Formația "Westroot" a avut concerte live la Hard Rock Café, Club A, Clubul Muzeului Țăranului Român, Underworld Club, The Address, Ageless Club, Why Not, Big Mamou sau Londophone, în Piața Universității (Poiana Urbană) și a fost invitată la Radio România Cultural ("Oaza de muzică") și Radio România 3Net "Florian Pittiș" ("Sala de Repetiții")

Jolt Kerestely la “Excelsior”

Oana **GEORGESCU**

La sfârșit de ianuarie, la Teatrul Excelsior a avut loc premiera oficială a spectacolului pentru copii “Degețica”, în regia lui Aurel Mitran. Împreună cu celebrul personaj creat de Hans Christian Andersen, spectatorii mici și mari cutreieră, alături de Degețica (Corina Dragomir) și de prietenii săi Buburuza (Veronica Popescu), Libelula (Oana Tofan),

Fluturul (Stelian Milu) și Rândunica (Mihaela Coveșeanu), târâmurii de poveste. Timp de oră peripețiile Degețicăi, ale mamei sale (Annemary Ziegler, care este și asistent de regie) și întâlnirile cu Domnul Broscoi (Bogdan Niță), Domnul Șobol (Marian Rădulescu) și cu Prințul (Ovidiu Ușvat) sunt prezentate cu umor și fantezie pe muzica originală a îndrăgितului compozitor Jolt Kerestely. “Acum basmul s-a sfârșit. / Zău, n-a mai rămas nimica! / De vreodată-ți va fi greu, / N-o uita pe Degețica!” – este refrenul pe care toată lumea îl fredonează la finalul spectacolului, alături de trupa Teatrului Excelsior. (foto: din spectacol - **Maria Ștefănescu; Jolt Kerestely - Bogdan Păun**)

Zeina

Carmen **ALDEA VLAD**

Iuliana Pinteș s-a născut pe 9 aprilie 1974 la Bacău, participând în 1988 la un festival muzical la Mamaia, după care se dedică muzicii clasice, studiind cu Arta Florescu și Ioan Pop. În 1992 devine studenta compozitorului Dumitru Lupu la Universitatea „Hyperion” din Constanța. Se căsătorește și pleacă în Liban, unde cunoaște gloria sub numele Zeina, cucerind Medalia de aur la festivalul internațional de la Dur El Shuel. După 7 ani petrecuți la Beirut, revine în țară, termină facultatea de

Jurnalism, dar tot muzica este pe primul plan: în octombrie 2010 îi apare primul CD sub titulatura Zeina. Cele 10 cântece sunt semnate de Dumitru Lupu, Joe Siblini (directorul Societății autorilor,

Hasna-Preda, acesta din urmă fiind cel mai apropiat dintre studenții conf. univ. dr. Dumitru Lupu la Universitatea Ovidius din Constanța, iar versurile, în totalitate, îmi aparțin. În noiembrie 2013 a fost

compozitorilor și editorilor muzicali din Liban), Marcel Iorga și Adi

lansat la Bacău al doilea material muzical semnat Zeina, de această dată continuând, integral, colaborarea cu autorul moldovean Marcel Iorga. Albumul evidențiază apelarea la tradiții și la melosul frenetic moldav, cu amprentă locală, ritmuri pline de nerv și folclor „cult”. Lansarea s-a transformat într-un adevărat eveniment, fiind prezenți fosta colegă de facultate Ileana Șipoteanu și profesorul mândru de ascensiunea elevei sale, Dumitru Lupu.

Constantin Drăghici

Ioana SANDU

Acum câteva zile (19 ianuarie) maestrul Constantin Drăghici a împlinit 82 de ani! Timpul este de partea sufletului său minunat, care nu s-a lăsat doborât de numeroasele greutăți întâmpinate „Tot pe drum...”.

A fost o zi minunată... m-am înființat victoriosă la maestru cu un tort simbolic, pe care una dintre pozele lui trona sub semnul „De nebun ce eram...”. Un buchet de trandafiri galben-mov, florăreasa parcă mi l-a aranjat și mai frumos aflând că este pentru Constantin Drăghici... Nimeni nu l-a uitat pe acela care a cântat pentru totdeauna „A căzut o frunză-n calea ta”! Mă aștepta emoționat, de mai multe zile l-am asigurat că voi fi negreșit alături de el. Am luat cu mine o față inimoasă, înarmată cu aparat foto și cu gânduri frumoase - Iulia Radu. Olimpia Drăghici ne-a întâmpinat radioasă ca de obicei, „Bella” cum îi spun eu. Maestrul era deja invadat de sute de mesaje pe internet, Sergiu Cioiu a avut grijă să

inițieze o adevărată mișcare de forțe pe facebook pentru sărbătorirea lui Constantin Drăghici. L-au felicitat la telefon

C. Drăghici, Ioana Sandu

Sergiu Cioiu, Gheorghe Turda, Cristian Popescu, Francisc Reiter, rude ale Olimpiei și alți admiratori. Maestrul ne-a arătat poze cu mama sa în Parcul Carol, cu tatăl său... îi este dor de trecut, mulți apropiați ai lui au plecat... Alexandru Jula îl sunase înainte cu o zi, alți colegi au uitat să îi „caute” numărul de telefon... Maestrul nu înțelege

egoismul multora, lipsa lor de recunoștință și are ceva nume care îi datorează măcar un telefon! Am ascultat împreună o înregistrare de la o reprezentație „Marco Polo”, în care cânta alături de Cella Tănăsescu. Așa cum face adesea, mi-a explicat câteva secrete de impostajie vocală, m-a îndemnat să cânt o arie de operetă pe care a cântat-o și el... Fericit este că are cui povesti din experiența lui profesională, iar eu sunt ochi și urechi! După ce am făcut poze, ne-am îndurat să tăiem tortul, evident fără să atingem poza superbă... L-am întrebat dacă și-a mai petrecut vreodată ziua de naștere cu trei fete ca noi. Victorios mi-a declarat că NU!

Către seară s-a înțețit evenimentul pe internet, sute de mesaje au năvălit din toată lumea! Melodii nemuritoare interpretate de Constantin Drăghici au circulat în postările iubitorilor de muzică veritabilă. Păcat că televiziunile nu servesc un astfel de eveniment, nu face parte din paleta de scandal și incultură în care se bălăcește o țară în cădere liberă...

La mulți ani, Constantin DRĂGHICI!

Albumul cu amintiri

Compozitorul Marius Țeicu a fost mereu „în miezul unui ev aprins”, nelipsit de la marile competiții (din păcate, de o bucată bună de timp a renunțat să mai participe la concursuri, văduvind-ne de șansa de a mai asculta niște șlagăre...) și colaborând

datând din 1975. Peste 19 ani cucerea la festivalul de la Mamaia Trofeul, cu piesa „Dau viața mea pentru o iubire”, pe versuri de Eugen Rotaru și cântată de Monica Anghel. În sfârșit, în 1997 îl găsim în juriul internațional la „Cerbul de aur”, la Brașov, alături de regretatul Anton Țuteu.

cu toate marile vedete ale genului. Prima fotografie pe care am extras-o azi din albumul său personal îl reprezintă alături de Marina Voica, una din interpretele sale preferate și este alb-negru, normal,

Peste hotare

Dan CHIRIAC

Toulouse. Cu ocazia Zilei Limbii Române, Asociația franco-

și Mircea Micu. Ca de obicei, Tudor Gheorghe a impresionat audiența atât prin repertoriu, cât și prin maniera interpretativă originală, în care muzica, versurile și tradiția se împletesc într-un spectacol unic.

Nisa. "Cu ocazia împlinirii a cincizeci de ani de carieră, artistul care a locuit mai bine de treizeci ani în Franța și a scos aici peste

douăzeci de albume, ne va onora însoțit de o vioară, o violă, un contrabas, acordeon și un țambal", se menționa într-un articol publicat în Nice Matin. Gheorghe Zamfir, alături de taraful său, a susținut un concert la Centrul Universitar Mediteranean. Invitat de onoare la cea de-a VII-a ediție a Jocurilor Francofoniei, maestrul a fost rechemat de trei ori pe scenă în ropote neconținute de aplauze. "Publicul a venit cu același entuziasm, ca în anii '70. Au venit și din alte orașe, de la sute de kilometri. Am regăsit oameni în vârstă, care veneau și în anii '70 la concertele mele. A fost o regăsire frumoasă, emoționantă, un fel de redeschidere a porților Franței și a ceea ce am reprezentat eu pentru francezi timp de trei decenii, mai ales că în anii de exil acolo m-am simțit cel mai bine. Datorită limbii pe care o vorbeam m-am simțit ca într-o familie în acea perioadă", a mărturisit maestrul Gheorghe Zamfir.

Evenimentul a fost organizat de Institutul Cultural Român în parteneriat cu Ministerul Tineretului și Sportului, Autoritatea Națională pentru Turism și Consulatul Onorific al României la Nisa.

Viena. Grimus a cântat la festivalul Waves Vienna, în capitala Austriei, clujenii fiind prima formație românească invitată la acest festival. Waves Vienna este un festival de tip show-case, fiind o platformă live ce oferă șansa mai multor grupuri, aflate la început de drum, să se afirme. Pe parcursul celor patru zile de festival, în mai multe săli de spectacole sau cluburi au loc concomitent concerte ale trupelor din întreaga lume. Grimus și-a susținut show-ul în clubul Flex.

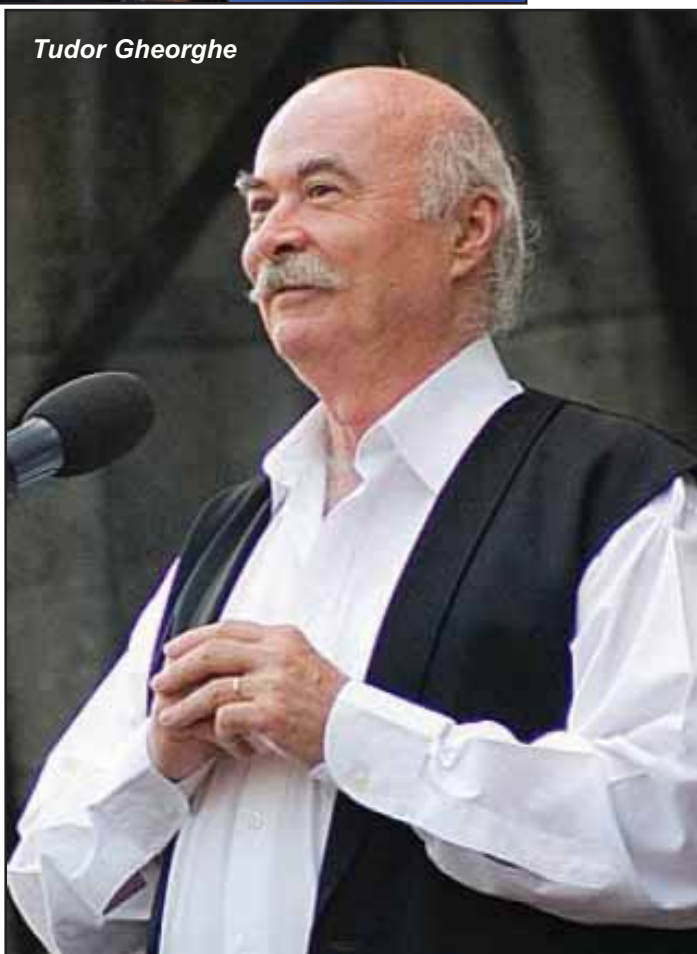

Gheorghe Zamfir

română din Toulouse l-a invitat pe Nicu Alifantis să susțină două concerte la Théâtre du Pavé, sub titulatura **Toulouse fait chanter la Roumanie**. Autor, compozitor, interpret, personalitate muzicală marcantă din România, Alifantis are o cariera debutată în 1973, cu peste 18 albume și 4500 de concerte. Invitația s-a datorat faptului că Nicu Alifantis a dat o viață muzicală unora din cele mai frumoase poezii din literatura română.

Țările Nordice. Tudor Gheorghe a prezentat o mică parte din concertul "Pelerini din țara nimănu" românilor din Suedia, Belgia și Olanda. Plecat cu un sac plin de tradiție românească, el a dus muzica noastră mai aproape de sufletul românilor aflați dincolo de granițele țării. Prin acest spectacol el aduce un omagiu creațiilor poezilor Grigore Vieru

Tudor Gheorghe

Juniorii

Cornelia SAS

Unii ar putea spune că nici nu e greu să ai talent muzical atunci când ambii părinții cântă muzică ușoară și în plus au și grijă de educația ta muzicală! Daria Cătălina Crișan este, bănuieți desigur după nume, fiica lui Cătălin Crișan și a Luciei Bubulac. Dacă tatăl este binecunoscut, și mama are numeroase apariții pe scenă și la TV, a realizat emisiuni radio și are la activ un album valoros, stilul său mergând de la folk la muzica ușoară; nu s-a depărtat de viața artistică, chiar dacă acum este un apreciat medic de familie. Daria are 13 ani și jumătate, de la 5 ani studiază pianul și de un timp s-a apucat și de chitară. Cum în ultima vreme a luat serios lecții de canto cu prof. Cristina Manoliu, dascăl cu multe performanțe la activ, rezultatele n-au încetat să apară. A fost mai întâi Trofeul (1000 de euro!) la "Ogis Talent Show", urmat de un alt trofeu la festivalul "Portativul cu steluțe" (București), Trofeul Junior la "Trivale Music Fest" (Pitești) și un alt Trofeu la "Belle Arti Music Awards" (București). Dar poate cele mai răsunătoare succese la scară națională, tot din 2013, sunt cele de la Festivalul

Daria Crișan

Maria Sabina Simionică

național "Mamaia copiilor". Aici a cucerit premiul III la Interpretare, cântând "Rămâi cu mine" de Adrian Romcescu, iar la Creație a condus către premiul II piesa "Copii de cristal" de Paul Turcu, pe versurile Luciei Bubulac, piesă cântată în duet cu... fratele ei Raris.

E clar, așchiile nu sar departe de trunchii! Dovadă exemplul următor. Am mai scris despre el, dar pasiunea cu care crește și lansează mici vedete la Iași ne face să revenim asupra cunoscutului cantautor Cristian Simionică. Acesta nu numai că-i descoperă și-i pregătește, dar le și compune melodii inspirate și-i implică în toate spectacolele sale. Astfel, la cel intitulat „Ministarul... de la Iași” o adevărată vedetă a fost fiica artistului, Maria Sabina, cu nu mai puțin de 11 melodii interpretate, fie singură, fie în duet cu tatăl său sau alături de colegele sale de la „Simi Studio”, Ingrid Ștefana Butnaru (13 ani, elevă la Colegiul național de artă „O. Băncilă”) și Isabela Badea (9 ani, colegă cu Maria Sabina la Școala „Ionel Teodoreanu”, unde învățătoarea acesteia din urmă este o mare iubitoare de muzică, Rodica Cojocar). Așa au stat lucrurile și la spectacolele „Sărbătoare în cartiere” (Tătărași, Nicolina, Alexandru cel Bun, Păcurari), urmărite de mii de spectatori entuziaști, ca și la Iulius Mall, Palas Mall, la concertele de Crăciun organizate de Primăria Iași. Între cele mai aplaudate melodii au fost „Întoarce-te”, „Iarna pe val”, „Pleacă”, „Balada săracului”, „Cântă, române!”, „Ministarul din cartier”, „Muzica nu e ușoară”, „Vedeta cu sute de fani”, „Toate șogorițele”, „Când părinții nu-s acasă”, „Muzica-i pasiunea mea”, „Nu ne place locul 2”, „Happy end”, „O lume mai bună”, puținele piese necompușe de Cristian Simionică fiind orchestrate de el. Evident, la fiecare din aceste show-uri valorosul cantautor a contribuit cu consistente recitaluri proprii.

Formațiile noastre

Gabi MATEI

VUNK. Intr-o perioadă în care mai toată lumea spune că are o problemă - socială, economică sau personală, - formația VUNK lansează un cântec despre puterea de a spune "Așa, și?!" la orice și se

întâmplă. *"Totul este să privești orice încurcătură cu zâmbetul pe buze și asta propunem și noi cu melodia și clipul piesei "*, a spus Cornel Ilie, liderul VUNK. Un imn al optimiștilor, videoclip regizat de Florin Botea - filmarea a avut loc la statuia lui Carol I din Piața Revoluției,

OMUL CU ȘOBOLANI. Una dintre cele mai longevive formații de rock alternativ din România a lansat cel de-al 8-lea album din carieră -

„Marea Căutare” (A&A Records), un album-manifest. un album muncit aproape doi ani de zile, cu 11 piese. Single-uri - „Caută” „Am ce dau”. Omul cu Șobolani este înființată în Constanța, în 1997. De atunci au trecut 16 ani de căutări, 8 albume lansate, 90 piese. Componenta actuală îi cuprinde pe Dan Amariei (voce), Nicolae Amara (chitară), Mihnea Dobrotă (tobe) și Radu Andrei (bas).

CARGO a susținut un concert în Piața Constituției din Capitală; acesta face parte din turneul național în mai multe localități – Pitești, Craiova, Iași, Constanța. Printre piesele auzite s-a numărat și “Nu mă lăsa să-mi fie

Riff sau Roșu și Negru. “Pact este o mașinărie nouă pe un drum bătătorit cu mulți ani în urmă”, a declarat Adrian Ordean (chitară, compozitie, orchestrație), alături de Leo Iorga - lead vocal, Marian Mihăilescu - chitară bass, vocal, Cristi Iorga -

stil. “Cred că este cel mai social album pe care l-am făcut vreodată” a declarat Almășan.

ZDOB și ZDUB lansează „Basta Mafia”, cel de-al șaptelea album din cariera muzicală a formației. Cei șase artiști moldoveni au lucrat timp de aproape doi ani la acest nou album, care marchează majoratul formației, adică 18 ani de activitate. Pe album este inclus și single-ul “Moldovenii s-au născut”.

TALISMAN. Alin Oprea (voce, chitară) a scris piesa “Inima în flăcări”, cu un videoclip în regia lui Alex Ceaușu. Întrebat de noua direcție muzicală a formației Talisman, el a mărturisit că încearcă să fie cât se poate de fidel începuturilor și să readucă muzica rock în centrul atenției publicului. Formația Talisman a cucerit discul de platină la doar două săptămâni de la lansarea deja clasicei balade rock “Atât de singur”.

GRIMUS. Regizat de Florin Botea și echipa sa de la Rival Film, clipul “High” o are protagonistă pe Laura Cosoi. Atunci când actrița a venit la concertul pe care Grimus l-a susținut la ediția din acest an a festivalului B'estfest, a fost de acord să apară în următorul videoclip pe care formația voia să îl filmeze pentru cel de-al doilea single de pe albumul Emergence.

THE MARKER ft. SILVIU PAȘCA. Băieții de la The Marker, cu o abordare fresh pop-rock, au lansat un nou single, în colaborare cu Silviu Pașca: piesa “6 vieți” a fost compusă și produsă la Brașov, în studioul The Marker. “Silviu a fost unul dintre preferații noștri la Vocea României”, a declarat Paul Mates, solistul formației. “6 vieți” este prima piesă lansată în limba română atât de către The Marker, cât și de către Silviu Pașca.

Cargo

dor”, noul single care face parte din lucrarea “A cincea dimensiune”.

DIRECȚIA 5 a lansat videoclipul single-ului “Hello”, primul extras de pe noul album al formației, clip regizat de către Iulian Moga. A urmat “Iartă-mă”, care face parte din discul “Zâmbetul face minuni”. Videoclipul, lansat în două variante, este regizat de către Dan Petcan și surprinde momentul emoționant al împăcării dintre doi tineri, interpretați de către actorii Irina Antonie și Silviu Mircescu.

PACT by LEO IORGA & ADI ORDEAN.

După 16 ani, iată că Leo Iorga și Adi Ordean revin cu “Ploaia care cade” și “Nicio zi fără tine”. Iorga și Ordean au mai colaborat în formațiile Compact și Schimbul 3. Ordean a compus unele dintre cele mai mari hituri Compact, cântate de Leo - “Singur în noapte”, “Cine ești tu, oare?”, “După ani și ani”. Ordean a mai activat și în formațiile Stereo,

tobe, vocal și Alex Ardelean – chitară.

BOSQUITO - “PUIULE DE OM”. Întrebat despre mesajul piesei, Radu Almășan a răspuns: “Mesajul este pierderea inocenței și

Direcția 5

reîntoarcerea la ea”. Formația Bosquito are în pregătire un nou album, o colecție rock în cel mai pur

Margareta Pâslaru: “Margareta 70”

Un album cu adevărat de colecție, editat de Fundația Radio România (sperăm să aibă și difuzare pe măsură, fiindcă toate drepturile de autor sunt cedate “Băncii de alimente” a Crucii roșii), retrăsând 55 de ani de carieră exemplară. CD-ul include 14 piese, 2 spoturi și un medalion radiofonic, între care 8 compoziții ale protagonistei și 3 piese folclorice. Alte 3 piese sunt semnate de Jolt Kerestely (înregistrările s-au făcut la “Midi Sound Studio”, cu Jolt și Andrei Kerestely) și Ovidiu Lipan Țăndărică. Ca de obicei,

Margareta Pâslaru compune fie pe versuri proprii, fie pe cele ale poezilor noștri, de această dată fiind vorba de Mihai Eminescu, Elena Farago, Agatha Grigorescu Bacovia. Notăm, între altele, titluri cum ar fi “Libertatea nu se învață”, “Ce suflet trist”, “Amanții mei sunt cărțile-nțelepte”, “Era o fântână”, “El te așteaptă”, “Fericirea mult visată”, “Tango Toledo”. Albumul include un booklet consistent, ilustrat cu multe fotografii, și evidențiază colaborarea cu Călin Grigoriu, Capriel Dedeian (chitară), Marcian Petrescu (muzicuță).

Alesis: „Mi-e dor de Bucureștiul de altădată”

Noul album al formației Alesis (Alina și Romeo Negoiasă, acesta din urmă compozitor și textier la majoritatea pieselor) a apărut în excepționale condiții grafice la casa Eurostar, producător Paul Stîngă. Recomandat cu căldură în booklet de

Irina Loghin și Florentina Satmari, duoul din Cîmpina se află evident pe o culme a maturizării sale artistice, beneficiind în plus de colaborarea superlativă cu orchestra “Lăutarii” din Chișinău, dirijată de Nicolae Botgros. Piesa titulară a fost intens promovată și printr-un videoclip extrem de reușit, în

care este evocată atmosfera muzicală a Capitalei din perioada interbelică. Alte titluri care rețin atenția: “Dor de tată”, “Bunicii”, “Amintire să rămână astă-seară”, “Ca românul n-o să fie”, “Lătră câinele de-aseară”. Indiscutabil, un album ce marchează intrarea definitivă a grupului Alesis în rândul titlaturilor de top.

Fuego: „Din lumina unui Crăciun”

“Actualitatea muzicală” este partener media la acest album remarcabil, în care Paul Ciprian Surugiu-Fuego ocolește calea bătătorită a discurilor apărute cu ocazia

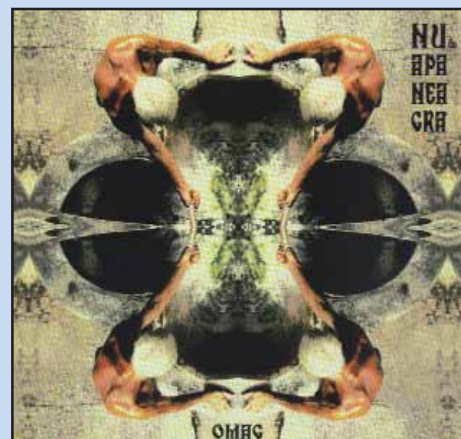

Sărbătorilor de iarnă. Astfel, el ne propune în bună parte ceea ce am

numi “colinde culte”, actuale, compuse chiar de protagonist și de colaboratorii săi tradiționali: Alexandru Malschi (în egală măsură și orchestrații, înregistrări, mixaj, aranjamente vocale), Florin Puică Dat (și producător), Vali Doagă. Ne-au reținut atenția titluri cum ar fi “Din lumina unui Crăciun”, “Existențe de colindă”, “Să fim români!”, “S-aprindem candela-n Carpați”, “De ce-ați uitat străbunii?”, “Mamă, în zi sfântă”. Apariția la casa clujeană Euromusic a acestui album minunat a fost susținută de Monsson Group și de Proxima Moda (manager general Elena Stoica), semn că mai există oameni care apreciază actul artistic de calitate.

Nu & Apa Neagră: „OMAG”

Interesant grup timișorean fondat în 2001 de către Sașa-Liviu Stoianovici (saz - instrument oriental cu corzi, electronice, video) și Alexandru Hegyesi (bas acustic, percuție, țambal preparat ș.a.). Numit NU, la început,

grupul își schimbă denumirea începând cu 2008. Muzica formației este bazată pe improvizație, având ca rădăcini atât folclorul - românesc, balcanic, asiatic, cât și sunetul electronic actual, al timpurilor noastre.

Albumul apare în format digipack la casa germană Lollipop Shoppe (mixaj, masterizare – Stoianovici), fiind imprimat la Berlin și Timișoara de către un cvintet care-i mai cuprinde pe lângă cei doi amintiți și pe Călin Torsan- fluier, clarinet, Vlad Sturdza- chitară electrică, Szilamer Farkas- sitar.

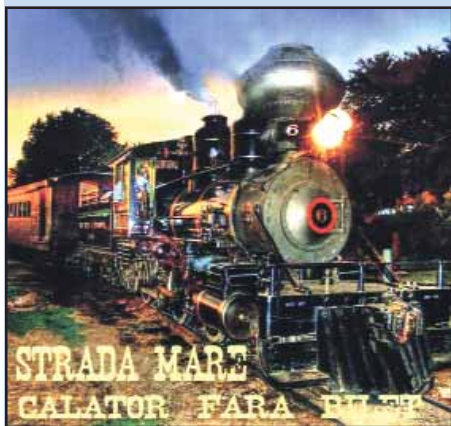
Cele 14 piese (unele cu titlaturi amuzante – Țambal ruginit,

Cobzar pneumatic) ne introduc într-un univers sonor greu de descris - instrumente ciudate, exotice, explorări sonice inedite, amintind de căutările psihedelice din anii '70, atmosferă ireală parcă. Cronicarii străini sunt impresionați de creativitatea cvintetului nostru (prea puțin popularizat pe aici), albumele lor bucurându-se de aprecieri entuziaste. O formație și un concept misterioase, interese-sante.

Strada Mare: „Călător fără bilet”

Povestea grupului gălățean a început în 2007 prin debutul la Club M. Formația a devenit repede cunoscută datorită numeroaselor concerte susținute "acasă", dar și la festivaluri de folk precum cele de la Baia Mare și Reghin. Melodia „Diligența CFR” devine șlagăr folk și a avut ca urmare fireasca apariția acestui CD.

Din componență fac parte doi "veterani" ai stilului - Mihai Ochiu și Bogdan Stancov (voci și chitare, ei fiind și autorii muzicii și textelor) alături de Velu Talpeș (voce, chitară) și Ciprian

Postolache (voce, claviaturi). Invitați - Nica Zaharia (voce, chitară, folkistă bine-cunoscută, care contribuie cu două cântece - printre care și apreciatul său hit "Colindul gutuii din geam" la cele 10 piese ale albumului). Au mai colaborat: Doina Solomon-voce, Daniel Bordeiu-voce, claviaturi.

Orchestrații dense, mai apropiate de folk-pop decât de folkul tradițional, muzicieni de valoare la care se observă imediat experiența, texte care pendulează constant între umor și lirism, o sinceritate și o bucurie de a cânta evidente: iată ingredientele unui album de bună calitate.

Rezident Ex: „alpha”

Formația este de fapt un super-grup, fiind compusă din artiști de valoare (majoritatea afirmați cu ani în urmă la Timișoara), cunoscuți atât publicului din România cât și din afara țării: Tavi Iepan (inițiatorul proiectului Rezident Ex, chitară, Hamburg, ex-Progresiv TM, Cargo, Flying Wood, Locatarii), Christian Podratzky (bass, Berlin, ex-Impact, Pro Musica, Poems for Layla, Abra), Matthias Lange (chitară, Hamburg, ex-Metalium, Sinner), Florin Cvasa (tobe, ex-Neurotica), Adrian Popescu (chitară, Paris, ex-Metamorf, Cargo). După 10 ani petrecuți în Australia, Ovidiu Ioncu-Kempes (fostul solist al trupei Cargo) s-a întors pe scena românească alături de acest grup.

Albumul de debut poartă numele "alpha" – "care este un simbol. Înseamnă un început, dar poate fi considerat și sfârșitul unui drum anterior". Acesta este mesajul pe care Tavi Iepan a vrut să-l transmită prin apariția albumului, care conține piesele pe care el le-a compus (muzică și text) pentru Cargo, înainte de a emigra în Germania (printre care și hiturile Buletin de știri, Povestiri din gară,

Brigadierii), dar și o piesă nouă, "Catedrala sufletului", scrisă special pentru vocea lui Kempes, iar noul videoclip de promovare este pentru

"Oglinda". Imprimat și mixat de Adrian Popescu (producător muzical alături de Iepan), apărut în variantă Digipack, grafică Podratzky.

Trăitori de mulți ani prin străinătăți, acești muzicieni de top ne aduc aminte de frumusețea limbii române în cânt (spre deosebire de nenumăratele steluțe autohtone care preferă... engleza), iar vechile cântece beneficiază de orchestrații moderne, cu nimic mai prejos decât ale colegilor occidentali. "Sufletul" acestui proiect, Tavi Iepan, merită plecă-ciunile noastre de respect.

Pagini de
Florin-Silviu URSULESCU

Album de amintiri

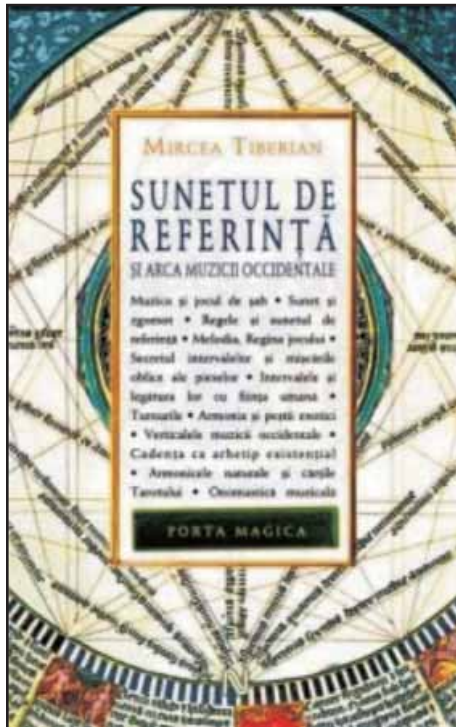
Așa arătau în 1980 frumoasele și tinerele componente ale grupului vocal 5T. În cardex-ul radio-ului public se află multe melodii în interpretarea lor, singure sau alături de vedete cunoscute. Azi sunt răspândite prin lume...

Un opus muzicologic de excepție Sunetul de referință și arca muzicii occidentale

Florian LUNGU

După cele trei atât de pregnante tomuri dedicate în anii trecuți cercetării muzicologice a artei sunetelor precum „Notes On Music and Music Notes”, „Cartea de muzică” și „Jazz Inside Out”, nu credeam, sincer vorbind, că **Mircea Tiberian** mă mai poate surprinde cu un nou volum. Dar faptul în sine s-a produs, deși cu ani în urmă (în 2006) am fost privilegiatul martor al susținerii tezei sale de doctorat în cadrul Universității Naționale de Muzică, o teză de doctorat strălucită, din concretizarea căreia s-a zămislit nu demult o amplă lucrare de vreo patru sute de pagini... Apreciam îndeosebi cu acel prilej ineditul fecund al abordării noțiunii de ritm, cu toate implicațiile sale în structura fenomenului muzical. L-am rugat de atunci în mai multe rânduri să confere o mai largă notorietate doctelor sale analize-sinteze, beneficiare ale unui înalt indice de originalitate, altfel spus să le înobileze cu perenitatea tiparului. Ceea ce a și făcut. Dar – întotdeauna există un „dar” – întrucât a considerat o asemenea lucrare-fluviu adresabilă exclusiv unui cerc restrâns de inițiați în domeniu, a găsit cu cale să-și compacteze ideile principale în contextul unui opus - rezumat de o sută cincizeci de file, dense, substanțiale. În cartea intitulată sugestiv „Sunetul de referință

și arca muzicii occidentale” editată de „Nemira” și lansată în noiembrie 2013 la Târgul „Gaudeamus”, problemele legate de însușirile primordiale ale sunetului și elementele de esență proprii artei muzicale apar expuse sistematic, cu multiple trimeri la capitole conexe, la cugetări pertinente de azi și de ieri asupra artei sunetelor, datorate unor personalități accentuate ale gândirii umane.

Dintru început, se definește dihotomia „arte spațiale” (pictura, sculptura, arhitectura) și „arte temporale” situând muzica pe un teritoriu de îngemănare al celor ipostaze; este descris **fenomenul muzical** drept o lume cu patru dimensiuni. Cititorul este atras și surprins totodată de la lecturarea primelor pagini de prospețimea ideilor, de originalitatea limbajului ce uzează de noțiuni și sintagme mai puțin întâlnite, precum unde temporale, atractori, meridiane armonice, structura aritmetică a timpului muzical, parcele metrice etc. Întrutotul captivantă apare analogia dintre muzică și jocul de șah care subsumează primul mare capitol al lucrării și revine insistent de-a lungul întregului text. În primele două capitole sunt studiate elementele de bază aspectate într-o sumă de conexiuni ca raportul între metru și ritm, timpul ca pulsație care nu se manifestă liniar, ca un tren pe șine ci ca un râu vălurind, raportul dintre sunet și zgomot, dintre tonal și modal, dintre consonanță și disonanță, dintre armonie și dizarmonie. Pornind de la intervalul de cvintă drept primul armonic nou în seria armonicilor naturale ale unui sunet fundamental, se află o depănare de

douăsprezece cvinte în șapte octave, ajungându-se astfel la cadranul tonal construit prin utilizarea a șapte alterații suitoare și șapte coborâtoare, diezi și bemoli. Detaliind analogia cu jocul de șah, regele este identificat cu tonica, regina cu melodia, turnurile cu armonia. Se fac referiri la modurile clasice grecești, de șapte sunete, la cele de cinci sunete și alte întrucipări modale, toate fiind alter ego-uri ale tonalităților. Alte două elemente constitutive ale discursului muzical sunt definite în chip reprezentativ: armonia ca summum de activitate melodică și forma drept structură arhitectonică.

Un capitol important, al treilea, descrie posibila înfrățire expresivă dintre muzică și cuvânt, aici fiind tratate „tipologia frazelor în funcție de relația cu undele metrice”, aspecte ale sonorităților, semnificației poetice, comparația dintre muzică și retorică... în timp ce capitolul epilog, al patrulea, este rezervat scrisorilor, textelor și notelor.

De semnalat în sens pozitiv mulțimea notelor de subsol ce însoțesc textul respectiv, adnotări izvorâte din nevoia imperioasă a lui Mircea Tiberian de a fi cât mai explicit, mai plastic.

Incontestabil, „Sunetul de referință și arca muzicii occidentale” se impune ca un volum de certă valoare marcat de viziunea personală asupra arealului estetic cercetat, rod al unei bogate experiențe profesionale, al capacității de sinteză. Lucrarea se constituie drept cea mai bună, mai echilibrată și mai diversificată investigație muzicologică de până acum a autorului. Fie-ne permis să încheiem aceste rânduri cu o cugetare din finalul lucrării: „Accesul la idee se face prin inspirație”.

REVISTĂ LUNARĂ EDITATĂ DE UNIUNEA
COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

ACTUALITATEA MUZICALĂ

Redactori:

Mihai COSMA

Octavian URSULESCU

Editorialist: Liviu DĂNCEANU

Șef de producție: Costin ASLAM

Semnează în acest număr:

Carmen ALDEA VLAD, Janina BĂDICU, Al. I. BĂDULESCU,
Mihai Alexandru CANCIOVICI, Lavinia COMAN,
Grigore CONSTANTINESCU, Andreea DRAGU,
Oana GEORGESCU, Florian LUNGU, Carmen MANEA,
Doina MOGA, Viorica RĂDOI, Ioana SANDU, Ana
SZILAGYI, Mircea ȘTEFĂNESCU, Florin-Silviu
URSULESCU, Iliana VELESCU

www.ucmr.org.ro

Adresa redacției: București, Calea Victoriei 141, sect. 1,
010071, România. **Tel./Fax:** +40-21-312.98.67

E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro

TIPOGRAFIA - ERICOM PRINT SRL

TEL: 021-410.64.88

ISSN: 1220-742x